

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları və Müstəqil
Auditorların Rəyi**

31 dekabr 2015-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları və müstəqil auditorların hesabatı

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2015-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN HESABATI	2-3
KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT	4
KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MƏCMUU GƏLİR HAQQINDA HESABAT	5
KONSOLİDƏ EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT	6
KONSOLİDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT	7-8
KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR	9-65

KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI

31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

Bu bəyannamə “Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank”) və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə “Qrup”) konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı Qrup rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2015-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Qrupun maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişiklikləri əks etdirən Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (“BMHS”) uyğun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

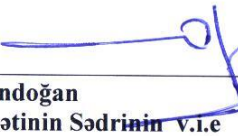
- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının BMHS-ə müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Qrup işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Qrup daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının BMHS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Qrupun maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Qrupun aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2015-ci il tarixinə olan maliyyə hesabatları 18 May 2016-cı il tarixində Qrupun İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədri

Tarix : 18 May 2016-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Sərvan Mikayılov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdürü

Tarix : 18 May 2016-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Grant Thornton Azerbaijan

Damirchi Tower
22nd floor
37 Khojali Avenue
Baku, Azerbaijan

T +994 124047537
+994 12 4047538
F. +994 12 4047543
E info@az.gt.com
www.grantthornton.az

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN HESABATI

“Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına:

Maliyyə hesabatları üzrə hesabat

Biz “Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra “Bank”) və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə “Qrup”) 31 dekabr 2015-ci il tarixinə təqdim edilən konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti hesabatı, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatı, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici məlumatların xülasəsindən ibarət olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması üzrə Rəhbərliyin Məsuliyyəti

Rəhbərlik bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya səhvlərdən qaynaqlanan əhəmiyyətli təhriflərin qarşısının alınması məqsədi ilə rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminin təşkil edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit yoxlamasına əsasən bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir. Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparmışıq. Həmin standartların tələbinə görə, biz etik tələblərə əməl etməli və auditi elə şəkildə planlaşdırmalı və aparmalıyıq ki, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmamasına kifayət qədər əmin olaq.

Audit yoxlamasına konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair audit sübutu əldə etmək üçün proseduraların yerinə yetirilməsi daxildir. Seçilmiş proseduralar auditorun mülahizəsindən, eləcə də saxtakarlıq və ya səhvlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditorlar müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit proseduralarının işlənilib hazırlanması məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirirlər. Bundan əlavə, audit yoxlamasına mövcud mühasibat siyasətinin uyğunluğunun və rəhbərliyin mühasibat təxminlərinin əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərləndirilməsi daxildir.

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN HESABATI (DAVAMI)

“Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına(davamı)

Rəy

Bizim rəyimizcə, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Qrupun 31 Dekabr 2015-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq düzgün və ədalətli əks etdirir.

Grant Thornton

Grant Thornton
18 May 2016-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	4	41,672,738	26,745,992
Banklardan alınacaq vəsaitlər	5	469,677,132	213,677,057
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	6	162,337,239	161,731,350
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	7	-	4,963,315
Satılabilən investisiyalar	8	2,040,380	2,160,380
Asılı müəssisələrə investisiya qoyuluşu	9	4,853,486	3,156,265
Əmlak və avadanlıq	10	1,296,891	1,007,308
Qeyri-maddi aktivlər	11	678,945	361,282
Təxirə salınmış vergi aktivləri	26	119,693	28,862
Müsadirə edilmiş aktivlər	12	526,164	503,816
Digər aktivlər	13	3,553,999	2,263,562
CƏMİ AKTİVLƏR		686,756,667	416,599,189
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Banka qarşı öhdəlik	14	10,000,000	-
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	15	168,666,634	123,738,444
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	16	431,319,648	220,100,186
Mənfəət vergisi üzrə öhdəlik	26	-	782,885
Digər öhdəliklər	17	1,962,081	1,720,000
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		611,948,363	346,341,515
KAPİTAL:			
Bankın səhmdarlarına aid edilən kapital:			
Səhmdar kapitalı	19	60,000,000	60,000,000
Xəzinə səhmləri	19	(344,900)	(344,900)
Bölüşdürülməmiş mənfəət		15,153,204	10,602,574
CƏMİ KAPİTAL		74,808,304	70,257,674
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		686,756,667	416,599,189

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan

İdarə Heyətinin Sədrinin v. i. e.

Sarvan Mikayılov

Baş mühasib/

Maliyyə Departamentinin Müdürü

Tarix : 18 May 2016-cı il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Tarix : 18 May 2016-cı il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

1-33-cü qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏCMUU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Faiz gəlirləri	20	19,124,044	31,674,690
Faiz xərcləri	20	<u>(5,942,777)</u>	<u>(6,952,153)</u>
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar bərpa olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri		13,181,267	24,722,537
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların (bərpa) / təmin olunması	21	<u>(6,189,039)</u>	<u>(12,391,146)</u>
Xalis faiz gəliri		6,992,228	12,331,391
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	22	2,621,536	854,326
Haqq və komissiya gəlirləri	23	2,630,260	2,940,685
Haqq və komissiya xərcləri	24	<u>(1,447,951)</u>	<u>(725,788)</u>
Assosiasiya edilmiş müəssisələrə investisiyadan əldə edilən mənfəətin / (zərənin) payı	9	1,697,221	(461,735)
Müsadirə edilmiş girovların dəyərsizləşmə zərəri üzrə ləğv edilməsi ehtiyatı / (ehtiyat)	21	290,613	(330,226)
Dividendlərdən daxil olan gəlir		-	48,370
Digər gəlirlər / (xərclər), xalis		<u>120,872</u>	<u>(114,171)</u>
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		5,912,551	2,211,461
Əməliyyat gəlirləri		12,904,779	14,542,852
Əməliyyat xərcləri	25	<u>(7,747,681)</u>	<u>(8,582,783)</u>
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		5,157,098	5,960,069
Mənfəət vergisi xərcləri	26	<u>(606,468)</u>	<u>(1,445,671)</u>
İl üzrə xalis mənfəət		4,550,630	4,514,398
CƏMİ MƏCMUU GƏLİR		4,550,630	4,514,398
HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR	27	0.076	0.075

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədrinin v.i.e

Sarvan Mikayılov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdürü

Tarix : 18 May 2016-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

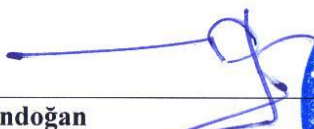
Tarix : 18 May 2016-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

1-33-cü qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Qeydlər	Səhmdar kapitalı AZN	Xəzinə səhmləri AZN	Bölüşdürülməmiş mənfəət AZN	Cəmi capital AZN
31 dekabr 2013-cü il	19	60,000,000	(344,900)	6,088,176	65,743,276
Cəmi məcmu gəlir		-	-	4,514,398	4,514,398
31 dekabr 2014-cü il	19	60,000,000	(344,900)	10,602,574	70,257,674
Cəmi məcmu gəlir		-	-	4,550,630	4,550,630
31 dekabr 2015-ci il		60,000,000	(344,900)	15,153,204	74,808,304

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədrinin v.i.e

Sarvan Mikayılov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdürü

Tarix : 18 May 2016-cı il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Tarix : 18 May 2016-cı il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

1-33-cü qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

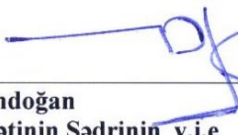
	Qeydlər	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PULVƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəl il üzrə mənfəət		5,157,098	5,960,069
Düzəlişlər:			
Faiz gətirən aktivlərin dəyərsizləşmə zərəri üzrə (ehtiyaların bərpası)/təmin edilməsi ehtiyat	21	6,189,039	12,391,146
Müsadirə edilmiş girovların dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	21	-	330,226
Assosiasiya edilmiş müəssisələrə investisiyadan əldə edilən mənfəətin / (zərərin) payı	9	(1,697,221)	461,735
Əmlak və avadanlıqların köhnəlməsi	10	449,039	573,402
Qeyr-maddi aktivlərin amortizasiyası	11	79,949	18,094
Satılabilən investisiyalar üzrə qiymətdəndüşmə zərəri	8	120,000	-
Girov götürülmüş əmlakların satışından gəlir / (zərər)		113,877	(71,730)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		10,411,781	19,662,942
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Əməliyyat aktivlərində azalma/(artma):			
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında minimal ehtiyat depozitləri	4	3,473,828	1,246,280
İlkin ödəniş müddəti 90 gündən artıq olmamaqla digər banklardan alınacaq vəsaitlərdə dəyişiklik	4	163,457,346	40,886,984
Banklardan alınacaq vəsaitlər	5	(258,569,641)	(31,251,073)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	6	(3,770,525)	(58,726,188)
Digər aktivlər	13	(1,290,437)	(608,727)
Əməliyyat öhdəliklərində (azalma)/artma:			
AR MB-dan alınmış kredit	14	10,000,000	-
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	15	44,928,190	29,360,041
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	16	211,219,462	44,366,393
Digər öhdəliklər	17	242,081	344,300
Vergidən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən yönələn/daxil olan pul vəsaitləri		180,102,085	45,280,952
Ödənilmiş mənfəət vergisi	26	(1,480,184)	(1,466,135)
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan/(yönələn) xalis pul vəsaitləri		178,621,901	43,814,817
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə ödəniş	10 və 11	(1,140,907)	(444,887)
Əsas vəsaitlərin satışından yaranan gəlir		-	62,385
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	7	5,013,315	(5,013,315)
İnvestisiya fəaliyyətindən daxil olan / (istifadə olunan) xalis pul vəsaitləri		3,872,408	(5,395,817)

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
(DAVAMI)

31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

	Qeydlər	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Müsadirə edilmiş aktivlərin silinməsindən yaranan gəlir		205,428	-
Müsadirə edilmiş aktivlər		268,265	(556,762)
Maliyyə fəaliyyətinə daxil olan/ (yönələn) xalis pul vəsaitləri		473,693	(556,762)
Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklərin xarici valyutada saxlanılan pul vəsaitlərinin qalıqlarına təsiri		(1,110,082)	(2,119)
Pul və pul vəsaitlərində xalis artma/(azalma)		181,857,920	37,860,119
Pul və pul vəsaitləri, ilin əvvəlinə	4	71,106,667	33,246,548
Pul və pul vəsaitləri, ilin sonuna	4	252,964,587	71,106,667
Nağdsız əməliyyatlar:		-	-

İdarə Heyəti tərəfindən:

Doğan Tandoğan
İdarə Heyətinin Sədrinin v.i.e

Sarvan Mikayilov
Baş mühasib/
Maliyyə Departamentinin Müdürü

Tarix : 18 May 2016-cı il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Tarix : 18 May 2016-cı il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

1-33-cü qeydlər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

1. HÜQUQİ STATUS VƏ ƏMƏLİYYATLARIN TƏBİƏTİ

“Azərbaycan Sənaye Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (“Bank”) 1996-cı ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir. Bank kommersiya xidmətləri göstərmək üçün qeydiyyatdan keçmiş və 28 sentyabr 1996-cı il tarixindən 241 sayılı bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir. Bank, əvvəlcə “Kaspian İnvestisiya Bankı” kimi yaradılmış və 2 iyun 1998-ci ildə “Kapital İnvestisiya Bankı” (“Cİ Bank”) olaraq adlandırılmış və 28 mart 2006-cı ildə Bank özünün hüquqi statusunu Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə dəyişmişdir. 30 noyabr 2006-cı ildə Bank öz adını “Azərbaycan Sənaye Bankı”-na dəyişmişdir. Bankın əsas fəaliyyətinə kommersiya fəaliyyəti, kreditlərin və zəmanətlərin verilməsi, qiymətli kağızların və xarici valyutaların alqı-satqısı daxildir. 31 dekabr 2015-ci ildə Bankın Azərbaycan Respublikasında müvafiq olaraq 6 filialı (31 dekabr 2014: 9 filialı) fəaliyyət göstərmişdir. Bankın qeydiyyatdan keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: Zərifə Əliyeva küçəsi 3, Bakı 1005, Azərbaycan.

Bank, maliyyə hesabatlarında konsolidə edilmiş aşağıdakı bigə törəmə təşkilatlardan ibarət olan qrupun (“Qrup”) ana müəssisəsidir:

Törəmə

Adı	Fəaliyyət göstərdiyi ölkə	Səhm payların səhmdarlara görə bölgüsü/səsvermə hüququ		Nizamnamə kapitalı AZN		Əməliyyat növü
		2015	2014	2015	2014	
Azərbaycan Sənaye Lizing MMC	Azərbaycan Respublikası	100%	100%	1,000,000	800,000	Lizing

Asılı

Adı	Fəaliyyət göstərdiyi ölkə	Səhm payların səhmdarlara görə bölgüsü/səsvermə hüququ		Nizamnamə kapitalı AZN		Əməliyyat növü
		2015	2014	2015	2014	
Azərbaycan Sənaye Sığorta ASC	Azərbaycan Respublikası	30%	30%	3,300,000	3,300,00	Sığorta

“Azərbaycan Sənaye Lizing” MMC Azərbaycan Respublikasında 20 aprel 2004-cü il tarixində qeydiyyatdan keçmiş məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdir. Cəmiyyət “Cİ Lizing” MMC kimi yaradılmış və daha sonra 6 fevral 2007-ci il tarixində adını “Azərbaycan Sənaye Lizing” MMC-yə dəyişmişdir. Cəmiyyətin əsas fəaliyyəti maliyyə lizingi əməliyyatlarından ibarətdir. Cəmiyyətin dövlət qeydiyyatından keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: Zərifə Əliyeva küçəsi 3, Bakı AZ 1005, Azərbaycan Respublikası.

“Azərbaycan Sənaye Sığorta” ASC 17 dekabr 1996-cı ildə Azərbaycan Respublikasında açıq səhmdar cəmiyyəti olaraq qeydiyyatdan keçmişdir. Cəmiyyət “Cİ Sığorta” ASC kimi yaradılmış və 12 mart 2007-ci ildə adını “Azərbaycan Sənaye Sığorta” ASC-yə dəyişdirilmişdir. Cəmiyyətin əsas fəaliyyəti sığorta xidmətlərindən ibarətdir. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilən 30 mart 2007-ci il tarixli sığorta lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir. Şirkətin sığorta fəaliyyətinə məhdudlaşmamaq şərtlə qarqo, əmlak, bədbəxt hadisə, tibb, üçüncü tərəflərin öhdəlikləri, avtomobil sığortası və təkrarsığorta xidmətləri daxildir. Cəmiyyətin dövlət qeydiyyatından keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: Xocalı pr., 37 “Demirchi Tower” iş mərkəzi, AZ1025, Bakı, Azərbaycan.

30 dekabr 2009-cu il tarixində “Anadolu Investment Kompani” MMC “Azərbaycan Sənaye Sığorta” ASC-nin 2,000,000 manat məbləğində yeni buraxılmış səhmlərini almış və Cəmiyyət səhmlərinin 50%-nə sahib olmuşdur. 31 dekabr 2011-ci ildə Bank səhmlərin qalan 50%-nə (45% birbaşa yolla və 100%-li törəmə şirkəti Azərbaycan Sənaye Lizing MMC vasitəsilə 5% dolayı yolla) sahib olaraq Cəmiyyətin əməliyyatları üzərində nəzarətə malik olmuşdur. 2012-ci ilin dekabr ayında Bank “Azərbaycan Sənaye Sığorta” MMC-də sahib olduğu öz hissələrinin 20%-ni 1,632,000 AZN məbləğində “Anadolu Investment Kompani” MMC-yə satmışdır (olan nəzarəti 30% aşağı salmışdır). Buna baxmayaraq, Bank Cəmiyyətin əməliyyatları üzərində əhəmiyyətli təsirə malikdir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

1. HÜQUQİ STATUS VƏ ƏMƏLİYYATLARIN TƏBİƏTİ (DAVAMI)

31 dekabr 2015-ci və 2014-cü il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Qrupun buraxılmış səhmlərinə sahib olmuşlar:

	2015	2014	2015	2014
Səhmdar:	%	%	AZN	AZN
Anadolu İnvestment Kompani MMC	94.25%	94.25%	56,551,000	56,551,000
Azərbaycan Sənaye Sığorta ASC	5.17%	5.17%	3,104,100	3,104,100
Azərbaycan Sənaye Lizing MMC	0.58%	0.58%	344,900	344,900

31 dekabr 2015-ci və 2014-cü il tarixlərinə Qrupun son nəzarətçi tərəfi Leyla Gözəl olmuşdur.

Uyğunluq haqqında bəyanat

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (BMHS) və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri üzrə Komitə (BMHŞK) tərəfindən nəşr edilmiş Şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

2. STANDARTLAR, ŞƏRHLƏR VƏ DÜZƏLİŞLƏR

2.1 Standartlar, şərhlər və 2014-cü ildə qüvvədə olan mövcud standartlara düzəlişlər

1 yanvar 2015-ci il tarixində və bu tarixdən sonra başlayan uçot dövrlərinə tətbiq edilən və Bank tərəfindən qəbul edilmiş aşağıdakı müvafiq yenidən baxılmalar və mövcud standartlara düzəlişlər Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası ("BMUSŞ") tərəfindən buraxılmışdır:

Standartın nömrəsi	Adı	Qüvvəyə minmə tarixi
19 sayılı BMUS	İşçilərin mükafatlandırılması – Düzəliş	1 iyul 2014-cü il
	2010 – 2012-ci illərin illik təkmilləşdirmələri	
16 sayılı BMUS	Binalar, tikililər və avadanlıqlar – Düzəliş	1 iyul 2014-cü il
24 sayılı BMUS	Əlaqəli tərəflə bağlı açıqlamalar – Düzəliş	1 iyul 2014-cü il
	2011 – 2013-cü illərin illik təkmilləşdirmələri	
1 sayılı BMHS	BMHS-in ilk dəfə tətbiq edilməsi	1 iyul 2014-cü il
13 sayılı BMHS	Ədalətli dəyərin ölçülməsi – Düzəliş	1 iyul 2014-cü il
38 sayılı BMUS	Qeyri maddi aktivlər – Düzəliş	1 iyul 2014-cü il
40 sayılı BMUS	İnvestisiya mülkiyyəti – Düzəliş	1 iyul 2014-cü il

2. STANDARTLAR, ŞƏRHLƏR VƏ DÜZƏLİŞLƏR (DAVAMI)

2.2 Qüvvəyə hələ də minməmiş və Bank tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər

Bu maliyyə hesabatlarının təsdiq olunduğu tarixə dərc olunmuş, lakin qüvvəyə minməmiş aşağıdakı standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər Bank tərəfindən hələ qəbul edilməmişdir:

Standartın nömrəsi	Adı	Qüvvəyə minmə tarixi
16 sayılı BMHS	İcarə	1 yanvar 2019-cu il
16 və 38 sayılı BMUS	Binalar, tikililər və avadanlıqlar və Qeyri maddi aktivlər – Düzəliş	1 yanvar 2016-cı il
16 və 41 sayılı BMUS	Binalar, tikililər və avadanlıqlar və İnvestisiya mülkiyyəti – Düzəliş	1 yanvar 2016-cı il
15 sayılı BMHS	Müştərilərlə müqavilərdən gəlirlər – Yeni	1 yanvar 2018-ci il
9 sayılı BMHS	Maliyyə alətləri – Düzəliş	1 yanvar 2018-ci il
19 sayılı BMUS	İşçilərin mükafatandırılması – Düzəliş	1 yanvar 2016-cı il
7 sayılı BMHS	Maliyyə alətləri: Açıqlama – Düzəliş	1 yanvar 2016-cı il

Rəhbərlik bütün müvafiq bəyanatların bəyanatın qüvvəyə minmə tarixindən sonra başlayan ilk dövr üzrə Şirkətin uçot siyasətlərində qəbul ediləcəyini gözləyir. Qüvvəyə hələ də minməmiş müvafiq yeni standartlar, düzəlişlər və şərhlər haqqında məlumat aşağıda göstərilir. Şirkətin rəhbərliyi bu yeni və yenidən baxılmış standartların Şirkətin maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirəcək

16 sayılı BMHS İcarə - Yeni (1 yanvar 2016-cı il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçotu dövrü üçün qüvvədə olan)

16 sayılı BMHS "İcarə" – BMHS-ə uyğun maliyyə hesabatları təqdim edən icarə əməliyyatlarını necə tanımaq, ölçmək, tədqim etmək və açıqlamaq lazım olduğunu izah edir. Standart vahid icarə mühasibat modeli təqdim edir və icarədarın 12 ay və ya daha az müddətə olan icarələr və ya azqiymətli aktivlərdən başqa bütün icarələri aktiv və ya öhdəlik kimi tanımasını tələb edir. 16 sayılı BMHS-ə dəyişmədən əvvəlki standart olan 17 sayılı BMUS-da olduğu kimi standartın icarə verənə münasibəti olduğu kimi dəyişməz qalır, icarə verən icarəni maliyyə və ya əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirməyə davam edir.

16 sayılı BMUS “Əsas vəsaitlər”- Düzəliş və 38 sayılı BMUS “Qeyri-maddi aktivlər”– Düzəliş (1 yanvar 2016-cı il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçotu dövrü üçün qüvvədə olan)

16 sayılı BMUS “Əsas vəsaitlər” və 38 sayılı BMUS “Qeyri-maddi aktivlər”ə edilmiş düzəlişlər:

- əsas vəsaitlərə uyğun olmayan aktivlərin fəaliyyətindən yaranan gəlirlərə əsaslanan köhnəlmə metodunu aydınlaşdırmaq
- qeyri-maddi aktivdən istifadəni özünə daxil edən fəaliyyətdən yaranan gəlirə əsaslanan amortizasiya metodunun qeyri-müvafiq olduğunu və yalnız qeyri-maddi aktivin gəlir mənbəyi kimi ifadə edildiyi yerdə və qeyri-maddi aktivin iqtisadi mənfəətindən istifadənin yüksək səviyyədə müqayisə edilə biləcəyini göstərən məhdud vəziyyətlərdə bunun öhdəsindən gəlinməsinin mümkün olduğunu təkzib edən fərziyyənin təqdim edilməsi; və
- aktivin texnoloji və ya ticari baxımdan təxmin edilən köhnəlməsini müəyyən edə biləcək aktivdən istifadə etməklə istehsal olunan məhsulun satış qiymətində gözlənilən gələcək azalmalarla bağlı təlimat vermək, bu isə öz növbəsində aktivə daxil edilən gələcək iqtisadi faydanın azalmasına təsir edə bilər.

2. STANDARTLAR, ŞƏRHLƏR VƏ DÜZƏLİŞLƏR (DAVAMI)

2.2 Qüvvəyə hələ də minməmiş və Bank tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər (davamı)

16 sayılı BMUS “Torpaq, tikili və avadanlıqlar”- Düzəliş və 41 sayılı BMUS “Kənd təsərrüfatı” – Düzəliş (1 yanvar 2016-cı il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçuotu dövrü üçün qüvvədə olan)

BMUS-un “Əsas vəsaitlər” adlı 16 sayılı standartı və BMUS-un “Kənd təsərrüfatı” adlı 41 sayılı standartına edilən düzəlişlər daşıyıcı bitkiləri müəyyən edir və BMUS-un 41 sayılı standartının yerinə BMUS-un 16 sayılı standartına uyğun olaraq əsas vəsaitlər üzrə uçota alınacaq daşıyıcı bitkilərin müəyyən olunmasına imkan verən bioloji aktivləri tələb edir. Düzəlişlər baxımından daşıyıcı bitkilər ya ilkin dəyər modeli, ya da BMUS-un 16 sayılı standartına görə müəyyən edilmiş ilkin dəyərləndirmə modelindən istifadə edilərək ölçülə bilər.

Düzəlişlərin ilkin tətbiqi zamanı müəssisələrə təqdim edilmiş ən yaxın müddətin başlanğıcında daşıyıcı bitkilərin predmetlərinin fərz edilən ilkin dəyər kimi onların ədalətli dəyərindən istifadə etmələrinə icazə verilmişdir. Əvvəlki balans dəyəri ilə ədalətli dəyər arasında istənilən müxtəliflik retrospektiv tətbiq etmənin nəticəsində təqdim edilmiş ən yaxın müddətin başlanğıcında bölüşdürülməmiş mənfəətdə qəbul edilməlidir.

Daşıyıcı bitkilər kimi yetişən məhsulların 41 sayılı BMUS standartlarına uyğun olaraq uçota alınması davam etdirilir. Daşıyıcı bitkilərlə bağlı hökumət subsidiyaları üçün “Hökumət subsidiyalarının uçotu və dövlət yardımı haqqında məlumatın açıqlanması” adlı 20 sayılı BMUS standartı tətbiq ediləcəkdir.

15 sayılı BMHS “Müştərilərlə müqavilələrdən gəlirlər” – Yeni (1 yanvar 2018-cı il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçuotu dövrü üçün qüvvədə olan)

15 sayılı BMHS müştərilərlə bağlanmış müqavilələrdən yaranan gəlirlərin uçota alınmasında istifadə etmək üçün müəssisələr üçün hərtərəfli beş-addım modelini yaradır. O aşağıdakı gəlir standartlarını və onlara dair şərtləri əvəz edəcək:

- 18 sayılı BMUS *Gəlir*;
- 11 sayılı BMUS *Tikinti Müqavilələri*;
- 13 sayılı BMHŞK *Müştərilərin Loyalti Proqramı*;
- 15 sayılı BMHŞK *Daşınmaz Əmlak Tikintisi üzrə Müqavilələr*;
- 18 sayılı BMHŞK *Müştərilərdən Aktivlərin Köçürülməsi*; və
- 31 sayılı SŞK *Reklam xidmətləri cəlb olunmaqla Gəlir-Barter əməliyyatları*.

Modeldəki beş addım aşağıdakılardır:

- Müştəri ilə müqaviləni müəyyənlişdirmək;
- Müqavilədə icra öhdəliklərini müəyyənlişdirmək;
- Əməliyyat qiymətini müəyyən etmək;
- Müqavilədə əməliyyat qiymətinin icra öhdəliklərinə ayrılması; və
- Müəssisə icra öhdəliyindən qane olan zaman gəliri tanımaq.

Rəhbərlik həmçinin tanınmış gəlir, işin gedişi zamanı yaranmış dəyişikliklərin uçota alınması, müqavilənin bağlanması və yerinə yetirilmə xərcləri və digər əlaqəli məsələlərlə bağlı mövzularla təmin olunub. Eyni zamanda gəlirlə bağlı yeni açıqlamalar da təqdim edilib.

9 sayılı BMHS “Maliyyə Alətləri” – Düzəliş (1 yanvar 2018-ci il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçuotu dövrü üçün qüvvədə olan)

1 iyul 2014-cü il tarixində Beynəlxalq Maliyyə Uçuotu Standartları Komitəsi maliyyə alətləri layihəsi üzrə bütün mərhələləri əks etdirən BMHS-in “Maliyyə alətləri” adlı 19 sayılı standartının son variantını dərc etdirdi və bu, BMUS-in “Maliyyə alətləri: Tanınma və Qiymətləndirmə” adlı 39 sayılı standartını və BMHS-in 9 sayılı standartının bütün əvvəlki variantlarını əvəz etmiş oldu. Standart təsnifləşdirmə və qiymətləndirmə, dəyərsizləşmə və hedcinq uçuotu üçün yeni tələbləri əks etdirməkdədir.

2. STANDARTLAR, ŞƏRHLƏR VƏ DÜZƏLİŞLƏR (DAVAMI)

2.2 Qüvvəyə hələ də minməmiş və Bank tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərtlər və mövcud standartlara düzəlişlər (davamı)

9 sayılı BMHS “Maliyyə Alətləri” – Düzəliş (1 yanvar 2018-ci il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçotu dövrü üçün qüvvədə olan) (davamı)

Təsnifləşdirmə və Qiymətləndirmə

Maliyyə aktivləri müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin xarakteri çərçivəsindəki biznes modelinə istinadən təsnif edilir. BMHS-in 9 sayılı standartının 2014-cü il variantı müəyyən borc alətləri üçün “sair məcmu gəlirlə tanınan ədalətli dəyər” kateqoriyasını əks etdirməkdədir.

Maliyyə öhdəlikləri BMUS-in 39 sayılı standartına əsasən analoji qaydada təsnifləndirilir. Lakin müəssisənin öz kredit riskinin qiymətləndirilməsinə aid olan tələblərdə müxtəlifliklər mövcuddur.

Dəyərsizləşmə

BMHS-in 9 sayılı standartının 2014-cü il variantı maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsinin qiymətləndirilməsi üçün “gözlənilən kredit zərəri” modelini əks etdirməkdədir. Ona görə də, kredit zərəri qəbul edilməmişdən qabaq meydana gəlmiş kredit hadisəsi üçün bunun əhəmiyyəti yoxdur.

Hedcinq uçotu

Hedcinq edilən maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinə məruz qalmalar zamanı subyektlər tərəfindən həyata keçirilən risklərin idarəedilməsi fəaliyyəti ilə daha sıx əlaqə üçün hazırlanmış yeni hedcinq uçotu modelini əks etdirir.

Tanınmanın dayandırılması

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması üçün tələblər BMUS-in 39 sayılı standartından irəli gəlir. Erkən tətbiqinə icazə verilməklə, BMHS-in 9 sayılı standartı 1 yanvar 2018-ci il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçotu dövrü üçün qüvvəyə minəcək. Retrospektiv tətbiqlə tələb olunur, ancaq müqayisəli məlumatlar məcburi deyil. BMHS-in 9 sayılı standartının əvvəlki variantlarının (2009, 2010 və 2013) erkən tətbiqi 1 fevral 2015-ci il tarixindən əvvələ aiddirsə, bu halda həmin variantların tətbiqinə icazə verilir.

Rəhbərlik Bankın maliyyə hesabatları üzərində bu yenidən hazırlanan standartın təsirini daha sonra qiymətləndirəcəkdir.

19 sayılı BMUS “İşçilərin mükafatlandırılması” (1 yanvar 2016-cı il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçotu dövrü üçün qüvvədə olan)

Düzəliş həmçinin məşğulluq müddəti bitdikdən sonra müavinətlər üzrə endirim dərəcəsinin hesablanması istifadə edilən yüksək keyfiyyətli korporativ istiqrazların müavinətlərin ödənilməsi eyni valyutada ifadə edilməli olmalarını aydınlaşdırır.

7 sayılı BMHS “Maliyyə alətləri: Açıqlama” – Düzəliş (1 yanvar 2016-cı il tarixi və ya ondan sonrakı mühasibat uçotu dövrü üçün qüvvədə olan)

Düzəliş, xidmət müqaviləsinin tələb edilən informasiya açıqlamalarının müəyyən edilməsi məqsədilə əsas kapitalı əhatə edib-etmədiyini aydınlaşdırmaq üçün əlavə göstərişləri təmin edir. O həmçinin qısaldılmış aralıq maliyyə hesabatlarında informasiyanın açıqlanması ilə bağlı düzəlişlərin 7 sayılı BMHS-yə uyğun gəlib-gəlmədiyini aydınlaşdırır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ

3.1 Təqdimatın əsasları

Bu maliyyə hesabatları hər bir aktiv, öhdəlik, mənfəət və xərc üzrə BMHS tərəfindən müəyyən olunmuş ölçü əsaslarından istifadə edilməklə hazırlanıb. Ölçmənin əsasları aşağıda mühasibat prinsiplərində daha ətraflı təsvir edilib.

Maliyyə hesabatlarının BMHS-ə uyğun hazırlanması rəhbərlikdən mühasibat uçotunun prinsiplərinin tətbiqinə, bəyan edilmiş aktivlər, öhdəlik, gəlir və xərc məbləğlərinə təsir edə biləcək mühakimələr yürütməyi, hesablamlar aparmağı, fərziyyələr irəli sürməyi tələb edir. Faktiki nəticələr mühakimələrdən fərqli ola bilər. Hesablamlar və onların əsasını təşkil edən fərziyyələr davamlı olaraq təkrar nəzərdən keçirilir. Mühasibat hesablamlarına düzəlişlər hesablamanın nəzərdən keçirildiyi dövr və təsir altında qala biləcək gələcək dövrlər üçün qəbul edilir. Mühasibat siyasətlərin tətbiqində qeyri müəyyənliyin ehtimal edilməsi üçün tanınan məbləğlərə mühüm təsiri edəcək məlumatlar və səciyyəvi fərziyyələr maliyyə hesabatların 3.16-cı qeydində açıqlanır. Qrup maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatını likvidlik ardıcılığı ilə geniş şəkildə təqdim edir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın verilməsi tarixindən sonra 12 ay ərzində (cari) və 12 aydan çox müddət (uzun-müddətli) ərzində əvəzləşdiriləcək və ya ödəniləcək məbləğlər üzrə təhlili 32 sayılı Qeyddə göstərilir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud da eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulduqda bir-birinə qarşı əvəzləşdirilir, xalis məbləği isə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bildirilir. Hər hansı mühasibat uçotu standartı və ya şərhilə tələb olunmayınca və ya yol verilməyincə, və Qrupun mühasibat uçotu.

3.2 Konsolidasiyanın əsasları

Qrup maliyyə hesabatları ana və törəmə müəssisini 31 Dekabr 2015-ci il tarixinə konsolidə edir. Nəzarət o zaman həyata keçirilir ki

- Təsis müəssisə investor üzrə iqtidara malikdir
- Müəssisə sərmayə qoyulan müəssisənin fəaliyyətlərindən müxtəlif sərmayə əldə etməyə məruzdur və ya hüququna malikdir
- Törəmə müəssisəsinin mənfəətinə təsir edə biləcək səlahiyyəti istifadə etməyə qadirdir.

Lazım olduqda, törəmə müəssisələrdə tətbiq edilən mühasibat uçotu qaydalarının Qrupdakı digər müəssisələr tərəfindən istifadə olunan mühasibat uçotu qaydalarına uyğunlaşdırılması üçün törəmə müəssisələrinin maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir. Qruparası bütün əməliyyatlar, qalıqlar, gəlir və xərclər konsolidasiya zamanı tam çıxarılır.

3. ƏSAS UÇOT SIYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.3 Assosiasiya olunmuş müəssisələrə investisiya qoyuluşları

Mənfəət üzrə Qrupun payı və ya assosiasiya olunmuş müəssisənin zərəri məcmu gəlir haqqında hesabatın üz tərəfində göstərilir və assosiasiya olunmuş müəssisələrin törəmələrində vergi və qeyri-nəzarət payından sonra mənfəət və ya zərəri ifadə edir.

Kapital metodunun tətbiqindən sonra Qrup, assosiasiya olunmuş müəssisəsində investisiya qoyuluşları üzrə dəyərsizləşmə zərərinin tanınmasının və ya tanınmamasının vacibliyini müəyyən edir. Hər hesabat tarixində Qrup assosiasiya olunmuş müəssisədə investisiya qoyuluşlarının dəyərsizləşməsi üzrə obyektiv sübutun olub-olmamasını müəyyənləşdirir. Belə bir sübut olduğu halda, Qrup dəyərsizləşmənin məbləğini assosiasiya olunmuş müəssisənin bərpa edilən məbləği və qalıq dəyəri arasında fərq kimi hesablayır və daha sonra məcmu gəlir haqqında hesabatda “assosiasiya olunmuş müəssisələrin zərər hissəsi” olaraq zərər kimi tanıyır.

Qrup və assosiasiya olunmuş müəssisə arasında baş verən əməliyyatlar nəticəsində yaranan reallaşmamış gəlirlər və zərərlər assosiasiya olunmuş müəssisədə asılı olan maraq həcmində silinir.

3.4 Faiz gəlir və xərclərin tanınması

Faiz gəliri və xərci effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, hesablama metodu ilə uçot əsasında tanınır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəliri yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunaras) daha qısa müddət ərzində hesablanmış nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis qalıq məbləğinədək dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Gəlir borc alətləri üzrə effektiv faiz dərəcəsi əsasında uçotda tanınır.

Maliyyə aktivləri yaxud bənzər maliyyə aktivləri qrupu ehtimal olunan zərərin baş verməsi nəticəsində hesabdan qismən (bir hissəsi qismən) silinərsə, faiz gəliri bundan sonra dəyərsizləşmə üzrə zərərin ölçülərini müəyyən etmək məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün tətbiq edilən faiz dərəcələrindən istifadə olunmaqla uçotda tanınır.

Ədalətli dəyərlə qeyd edilən aktivlər üzrə qazanılmış faizlər faiz gəliri daxilində təsnif edilir.

3.5 Haqq və komissiya gəlirinin və xərclərinin tanınması

Kreditlərin verilməsinə görə komissiya haqları birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılması xüsusi kredit razılaşmasının bağlanmasına gətirib çıxaracağı ehtimal edilən hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və nəticədə verilən kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin alınması xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə nəticələnəcəyi ehtimal edilmədiyi hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı kredit verilişi müddətinin qalan dövrü üzrə mənfəət və zərər uçotunda tanınır. Kreditin ayrılması öhdəliyinin müddəti kredit verilmədən başa çatarsa, belə öhdəliyə görə komissiya haqqı müddət başa çatdığı anda mənfəət və zərər uçotunda tanınır. Sindikasiya başa çatdığı zaman, kreditin sindikasiya haqları gəlirlər kimi uçotda tanınır. Bütün digər komissiya haqları yalnız xidmətlər göstərildikdən sonra tanınır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.6 Dividend gəliri əks-dividendin tanınması

Dividend gəliri əks-dividend (“dividentdən kənar”) tarixində tanınır (bu şərtlə ki, Qrupun iqtisadi mənfəətlərdən yararlanma biləcəyi mümkün olsun və mənfəətin məbləği düzgün hesablanma bilsin).

3.7 Maliyyə alətləri

Qrup maliyyə aləti üzrə müqavilə öhdəliyinə tərəf olduğu halda, maliyyə aktivləri və öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınır. Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin adı alqı – satqısı prosesləri hesablaşma tarixi üzrə uçot üsulundan istifadə etməklə tanınır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilkin anda ədalətli dəyərle ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və buraxılmasına aidiyyəti olan birbaşa əməliyyat xərcləri (mənfəət və zərər hesabatında ədalətli dəyərle uçota alınmış maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna edilməklə) uçotda ilkin tanınma anında maliyyə aktivləri yaxud maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyərində əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin mənfəət və zərər uçotunda ədalətli dəyərle alınması ilə bağlı birbaşa əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Maliyyə aktivləri

Qrupun maliyyə aktivləri aşağıdakı xüsusi kateqoriyalara ayrılırlar: “mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərle tanınan” maliyyə aktivləri (MZHƏDT), “ödəniş tarixinədək saxlanılan” investisiyalar, “verilmiş kreditlər və debitor borcları” və satılabilən maliyyə aktivləri (SMA). Təsnifləşdirmə maliyyə aktivinin növündən və saxlama məqsədindən asılıdır və ilkin tanınma zamanı təyin edilir.

a) MZHƏDT maliyyə aktivləri

Ticarət məqsədləri ilə saxlanılan maliyyə aktivləri, “mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərle tanınan maliyyə aktivləri” kateqoriyasına aid edilir. Yaxın gələcəkdə satılması nəzərdə tutulduqda, əldə edilən maliyyə aktivləri satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər kateqoriyasında təsnifləşdirilir və ədalətli dəyərle tanınır. Törəmə maliyyə alətləri də xüsusilə nəzərdə tutulmuş alətlər və effektiv hecinq alətləri istisna olmaqla, satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər kateqoriyasında təsnifləşdirilir. Satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər üzrə yaranan mənfəət və zərərlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

b) Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar

Bu kateqoriyaya Qrupun ödəniş tarixinədək saxlamaq niyyəti və imkanı olduğu təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə qaytarılacaq və müəyyən edilmiş ödəmə müddəti olan sərbəst surətdə alınıb satılabilən qeyri-törəmə maliyyə aktivləri daxildir. Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar effektiv faiz metodu istifadə edilərək dəyərsizləşmə çıxılmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür.

c) Verilmiş kreditlər və debitor borcları

Verilmiş kreditlər və debitor borcları, maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir. Bu aktivlərə vəsait qoyularkən məqsəd dərhal və ya qısa müddət ərzində onların satılması deyil və bu aktivlər nə ticarət məqsədləri ilə saxlanılan maliyyə aktivlərinə, nə də satılabilən maliyyə aktivləri kateqoriyalarına aid edilmir. Bu tip aktivlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır. Kreditlərin və debitor borclarının tanınmasına xitam verilməsi, onların dəyərində ehtimal edilən azalmaların yaranması, eləcə də onların köhnəlməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.7 Maliyyə alətləri (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

d) Satılabilən maliyyə aktivləri

Satılabilən maliyyə aktivləri, əvvəlcədən bu kateqoriyaya aid olunması nəzərdə tutulan və ya bundan əvvəlki kateqoriyaların heç birinə aid edilə bilməyən qeyri-törəmə aktivlərdir. İlkin tanınmadan sonra satılabilən maliyyə aktivləri maya dəyəri əsasında ölçülür və yaranan mənfəət və zərərlər digər məcmu gəlir hesablarında qeydə alınır. İnvestisiyanın tanınmasına xitam verildikdə və ya onun dəyərində ehtimal edilən azalmalar baş verdikdə əvvəllər məcmu gəlir hesablarında qeydə alınan mənfəət və gəlirlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Satılabilən investisiyalar dəyəri ilə dəyərzişləməsi çıxmaqla ölçülür.

Ədalətli dəyərin təyin edilməsi

Hesabat tarixində aktiv bazarlarda satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri onların bazar katirovkaları və ya dilerlər tərəfindən verilən qiymət katirovkalarıdır (uzun mövqelər üçün satış dəyəri, qısa mövqelər üçün isə alış dəyəri).

Aktiv bazarlarda katirovkası mövcud olmayan bütün digər maliyyə alətləri üçün ədalətli dəyər müvafiq qiymətləndirmə texnikalarının tətbiq edilməsi ilə təyin edilir. Qiymətləndirmə texnikalarına xalis cari dəyər texnikası, müşahidə edilə bilən oxşar maliyyə alətləri ilə müqayisələrin aparılması, opsiya qiymətləndirilməsi modelləri və digər müvafiq qiymətləndirmə modelləri aid edilir.

Pul və pul vəsaitləri

Pul və pul vəsaitlərinə nağd pul, müxbir hesablarda olan və istifadəsinə məhdudiyyət qoyulmayan qalıqlar, ARMB-da yerləşdirilən və bitmə müddəti 90 günədək olan müddətli əmanətlər daxildir. Pul vəsaitlərinin hərəkətini təyin edərkən, ARMB tərəfindən tələb edilən əmanətlər üzrə minimum məcburi ehtiyatlar, istifadəsində məhdudiyyətlərin olması səbəbi ilə pul və pul ekvivalentləri kateqoriyasına daxil edilmir (Qeyd 4).

Banklardan alınacaq vəsaitlər

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Qrup digər banklarda müxtəlif müddətlər üzrə əmanətlər yerləşdirir. Banklardan alınacaq vəsaitlər ədalətli dəyərədə tanınır. Ödəniş tarixi müəyyən olan banklardan alınacaq vəsaitlər sonradan amortizasiya olunmuş maya dəyərində effektiv faiz metodundan istifadə edilərək ölçülür və dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır. Banklardan alınacaq vəsaitlər ödəniş tarixi müəyyən olmadıqda təxmin edilən ödəniş tarixi əsasında amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınır. Kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən ödəniş qrafikinə malik və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.7 Maliyyə alətləri (davamı)

Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Qrup tərəfindən verilmiş kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat üzrə aid olduğu xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərinə bərabər olmadıqda, misal üçün, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərlə verildikdə, hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərər kimi qeydə alınır və bu zərərin xüsusiyyətinə uyğun olaraq məcmu gəlir hesabatına daxil edilir. Daha sonra, kreditlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilmiş kreditlər ehtimal edilən zərərlər üzrə bütün ehtiyatlar çıxılmaqla uçota alınır.

Şərtləri təkrar razılaşdırılmış kreditlər

Mümkün olan hallarda Qrup girovun mənimsənilməsi əvəzinə kredit şərtlərinin təkrar azılaşdırılması məqsədini güdür. Bu ödəniş müddətinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşdırılmasını nəzərdə tuta bilər. Şərtlər yenidən razılaşdırıldıqda, hər hansı dəyərsizləşmə şərtlərdə dəyişikliklərin edilməsindən əvvəl hesablanmış ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə ölçülür və kredit vaxtı ötmüş hesab edilmir. Rəhbərlik bütün kriteriyaların tələblərinin yerinə yetirildiyini və gələcək ödənişlərin baş tutacağını təmin etmək məqsədilə şərtləri təkrar razılaşdırılmış kreditləri nəzərdən keçirir. Kreditlər onların ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanan fərdi və birgə dəyərsizləşmə qiymətləndirilməsinin obyektı olmaqla davam edir.

Verilmiş kreditlərin və avansların silinməsi

Verilmiş kreditlər və avanslar qaytarılması mümkün olmadıqda dəyərsizləşmə üzrə yaradılmış olan ehtiyatların hesabına silinirlər. Rəhbərlik Qrupa ödənilməli olan borcların yığılması üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə etdikdən və Qrup saxladığı bütün girov vəsaitləri satdıqdan sonra kreditlər və avanslar hesabdan silinir. Əvvəllər hesabdan silinmiş məbləğlərin sonradan bərpa edilməsi ödənişlərin qaytarılması dövründə mənfəət və zərər haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi məbləğinə qarşı əvəzləşdirilir. Qanunvericilik tələblərinə uyğun olaraq kreditlər yalnız Müşahidə Şurasının təsdiqindən sonra və müəyyən hallarda Məhkəmənin müvafiq qərarlarına əsasən hesabdan silinir.

İcarə

İcarənin şərtləri sahibliyin bütün risk və mükafatlarını icarədara ötürdüyü zaman icarə maliyyə icarəsi kimi təsnifləndirilir. Bütün digər icarələr əməliyyat icarəsi kimi təsnifləndirilir.

Qrup icarəçi qismində

Maliyyə lizinqi üzrə icarəçidən alınan aktivlər Qrupun lizinqdə xalis investisiyasının məbləğində debitor borcları kimi uçota alınır. Maliyyə lizinqi üzrə gəlirlər lizinqlə bağlı Qrupun xalis investisiya üzrə gəlirin daimi dövrü dərəcəsini əks etdirmək üçün mühasibat dövrləri üzrə bölünür.

İcarə üzrə ödənişlər müvafiq lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır. Əməliyyat lizinqinin razılaşdırılması və təşkili zamanı çəkilmiş ilkin birbaşa xərclər icarəyə verilmiş aktivin balans dəyərinə əlavə edilir və lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.7 Maliyyə alətləri (davamı)

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnifləşdirilməsi

Əgər ticarət məqsədi ilə saxlanılan qeyri-derivativ maliyyə aktivinin yaxın gələcəkdə satılması məqsədi aktuallığını itirirsə bu zaman belə maliyyə aktivləri mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri kateqoriyasından çıxarılaraq aşağıdakı kateqoriyalardan birinə yenidən daxil olunur:

Əgər maliyyə aktivləri verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasının təyinatına uyğundursa bu zaman, Qrupun bu aktivləri yaxın gələcəkdə və ya müddəti bitənədək saxlamaq niyyəti və imkanı varsa onu kreditlər və debitor borcları kateqoriyasına yenidən daxil edə bilər;

Digər maliyyə aktivləri adətən satılabilən investisiyalar kateqoriyasına və nadir hallarda ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar kateqoriyasına daxil oluna bilər.

Əvvəlcədən satılabilən investisiyalar kateqoriyasına aid edilmiş maliyyə aləti verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasının təyinatına uyğun gəldikdə və Qrupun bu aləti yaxın gələcəkdə və ya müddəti bitənədək saxlamaq niyyəti və imkanı yaranıqda, Qrup onu verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasına yenidən daxil edə bilər.

Maliyyə aktivləri yenidən təsnif olunduqda onların ədalətli dəyərindən istifadə edilir. Bu alətlərə aid daha əvvəllər mənfəət və zərər hesablarında tanınmış mənfəət və zərərlər geri qaytarılmır. Maliyyə alətinin ədalətli dəyəri yenidən təsnifləşdirmə tarixində müvafiq olaraq onun yeni maya dəyərinə və ya amortizasiya olunmuş maya dəyərinə çevrilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Hər bir hesabat tarixində Qrup maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi halının baş verməsinin obyektiv sübutunun olub-olmamasını dəyərləndirir. Əgər maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi ehtimal edilirsə və yalnız ilkin tanınma tarixindən sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində dəyərsizləşmənin obyektiv sübutu yaranmışdırsa (baş vermiş “zərər hadisəsi”) və zərər hadisəsi (və ya hadisələri) bu maliyyə alətləri və ya maliyyə alətləri qrupu üzrə təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin axınına təsir göstərsə və bu təsirin etibarlı şəkildə təxmin edilməsi mümkündürsə bu zaman belə maliyyə aktivləri və ya maliyyə aktivləri qrupu dəyərsizləşmiş sayılır.

Dəyərsizləşmənin sübutu kimi borc götürənin və ya borc götürənlər qrupunun əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri ilə üzləşməsi, faiz və əsas borcların ödənilməməsi və ya ödənilməsində gecikmələrin yaranması, müştərilərin iflas etməsi və ya digər yenidən təşkilati strukturun dəyişdirilməsi və bu zaman təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin azalmasına dair konkret məlumatın olması ehtimalının yaranması, məsələn borcun ödənilməməsində şəraitin və iqtisadi şərtlərin dəyişməsi halları götürülə bilər.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınmış aktivlər

Maliyyə aktivlərinin və ya aktivlər qrupunun dəyərində azalma yaranması ilə bağlı rəhbərliyin əlində hər hansı bir obyektiv sübut olduğu hallarda Bank bu aktivlər üzrə itkiləri qarşılamaq məqsədilə ehtiyat yaradır. Ehtimal edilən itkilər, gələcəkdə zəmanət və alınan girovlar da daxil olmaqla, amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində ölçülən aktivlər üzrə gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin, effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə edilərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.7 Maliyyə alətləri (davamı)

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınmış aktivlər (davamı)

Daha sonrakı dövrdə dəyərsizləşmə zərərinin azalması və bu azalmanın obyektiv olaraq dəyərsizləşmə zərərinin tanınmasından sonra baş vermiş hadisəyə aid edilməsi, məsələn bərpa olunma halları, istisna olmaqla belə dəyərsizləşmə zərərləri geriye qaytarılır. Dəyərsizləşmə zərərinin qaytarılması halında gələcək dövrdə ehtiyat hesabına düzəliş verilir.

İlkin dəyər ilə ölçülən maliyyə aktivləri üçün isə ehtimal edilən itkilər, bu aktivlərdən gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin bu tip aktivlər üzrə mövcud bazar faiz dərəcəsi ilə istifadə edərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Bu tip ehtiyatlar yaradıldıqdan sonra geri qaytarılır.

Satıla bilən maliyyə aktivləri

Hər bir hesabat tarixində Qrup satılabilən maliyyə investisiya qiymətli kağızlarının dəyərsizləşməsi halının baş verməsinin obyektiv sübutunun olub olmamasını dəyərləndirir.

Satıla bilən maliyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilən kapital investisiyaları üçün obyektiv sübut olaraq onun ədalətli dəyərinin əhəmiyyətli dərəcədə və ya uzun müddət ərzində qalıq dəyərindən aşağı olması göstərilə bilər. Dəyərsizləşmə halı yarandıqda, ilkin satınalma dəyəri ilə cari ədalətli dəyər arasındakı fərqdən daha əvvəl bu investisiya üzrə mənfəət və zərər hesablarında tanınmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxıldıqdan sonra yaranan yekun zərər rəqəmi məcmu gəlir hesabından mənfəət və zərər hesablarına transfer edilir. Kapital investisiyaları üzrə dəyərsizləşmə zərərləri mənfəət və zərər hesabları vasitəsilə geri qaytarılır və dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra onların ədalətli dəyərində baş verən yüksəlmələr məcmu gəlir hesabında tanınır.

Satıla bilən maliyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilən borc alətləri üzrə isə dəyərsizləşmə kriteriyaları amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınan maliyyə aktivlərində olduğu kimidir. Dəyərsizləşmənin məbləğini hesablamaq üçün gələcək faiz gəlirləri azaldılmış qalıq dəyərində əsaslanır və gələcək pul axınlarını diskont etmək üçün istifadə edilən faiz dərəcəsi ilə hesablanır. Faiz gəliri mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Əgər növbəti ildə borc alətinin ədalətli dəyəri yüksəlsə və bu yüksəlmənin dəyərsizləşmə zərərinin tanınmasından sonra baş verməsinə dair obyektiv sübut mövcuddursa bu zaman əvvəlcədən tanınan dəyərsizləşmə zərəri mənfəət və zərər hesablarından geri qaytarılır.

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı

Qrup maliyyə aktivini müqaviləsi üzrə pul vəsaitlərinin alınması hüququnun başa çatması və ya maliyyə aktivini, eləcə də sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülməsi halında maliyyə aktivinin tanınmasına xitam verir. Qrup sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürüldə belə transfer edilmiş aktiv üzərində nəzarəti saxlayırsa, bu zaman saxlanılmış maraqlar hesabatlardan aktiv kimi tanınır və müvafiq şəraitdə Qrupun ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər də müvafiq olaraq öhdəlik kimi tanınır. Əgər Qrup transfer edilən maliyyə aktivinin sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları özündə saxlayırsa, bu zaman aktivin tanınması davam edir və əlavə olaraq girov qoyularaq götürülmüş vəsaitlər də borc məbləği kimi maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınır.

Maliyyə aktivini hesabatlardan tam şəkildə çıxarıldıqda, aktivin qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan və ya alınması nəzərdə tutulan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anındakı tanınmış və kapital hesablarında uçotu aparılan mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.7 Maliyyə alətləri (davamı)

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı (davamı)

Maliyyə aktivləri hesabatlardan qismən çıxarıldıqda (məsələn, Qrupun transfer edilmiş aktivin bir hissəsini geri almaq seçimi olduqda və ya bu aktiv üzrə sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülərək yalnız cüzi bir hissənin saxlanılması və bunun nəticəsində nəzarətin Qrupda qalması halları), Qrup aktivin qalıq dəyərini cari iştirak ilə bağlı tanınması davam edən qism və transfer edilən hissələrin nisbi ədalətli dəyərində görə təyin edilmiş və maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmayan qismdən ibarət iki hissəyə ayırır.

Aktivin tanınmasına xitam verilmiş qismində aid edilən qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Məcmu gəlir hesabında tanınmış mənfəət və zərər məbləğlərini, aktivin tanınmasına xitam verilən qismi ilə tanınması davam edən qismi arasında bölərkən bu qismlərin ədalətli dəyərlərinin nisbətləri əsas götürülür.

Borc və ya kapital qismində təsnifləşdirmə

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtləri, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətlərinə verilmiş tərifə əsasən maliyyə öhdəlikləri yaxud da kapital müddəası kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri

Bütün öhdəliklər ödəndikdən sonra xalis aktivlərdə sahiblik hüququna dəlalət edən istənilən müqavilə kapital aləti sayılır. Qrup tərəfindən yerləşdirilən kapital alətləri, müvafiq yerləşdirmə xərcləri çıxıldıqdan sonra müvafiq vəsaitlərin daxil olması zamanı maliyyə hesabatlarında tanınır.

Qrupun öz kapital alətini yenidən alması birbaşa olaraq kapitalda tanınır və çıxılır. Qrupun öz kapital alətlərinin alışı, satışı, buraxılması və ya ləğvi üzrə heç bir mənfəət və ya zərər gəlir və ya zərərdə tanınmır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri, “MZHƏD maliyyə öhdəlikləri” və “digər maliyyə öhdəlikləri” olmaqla iki hissəyə ayrılır.

a) MZHƏD

Maliyyə öhdəlikləri ticarət məqsədləri ilə saxlanıldıqda və ya xüsusi olaraq MZHƏD şəklində nəzərdə tutulduqda MZHƏD maliyyə öhdəlikləri kateqoriyasına aid edirlər. MZHƏD maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərlə təqdim edilir və yenidən ölçülmə zamanı yaranan mənfəət və zərər məbləğləri müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Mənfəət və zərər hesabında tanınan xalis mənfəət və ya zərəmə maliyyə öhdəliyi üzrə ödənilən bütün faizlər daxildir və bu məbləğ məcmu gəlir hesabatında “digər gəlirlər/(zərərlər)” bəndində öz əksini tapır.

b) Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq bütün əməliyyat xərcləri çıxıldıqdan sonra ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri növbəti dövrlərdə effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür və faiz xərcləri effektiv gəlir kriteriyasına əsaslanaraq tanınır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.7 Maliyyə alətləri (davamı)

Maliyyə öhdəlikləri (davamı)

b) Digər maliyyə öhdəlikləri (davamı)

Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş maya dəyərinin hesablanması və faiz xərci məbləğinin müvafiq dövrlər üzrə paylaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu metod maliyyə öhdəliyinin nəzərdə tutulan istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

c) Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər qarşı tərəflərin pul və ya digər bənzər aktivlərin Qrupa ötürülməsi zamanı tanınır. Qeyri-törəmə öhdəliklər amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür.

Əgər Qrup öz borcunu satın alırsa, bu öhdəlik maliyyə vəziyyəti hesabatından silinir və ödənilən vəsaitlə öhdəliyin qalıq dəyəri arasında olan fərq mənfəət və zərər hesablarında müvafiq olaraq öhdəliklərin vaxtından tez icra edilməsinin nəticəsi kimi təqdim edilir.

d) Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər fərdi müştərilərin, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə tanınır.

e) Öhdəliyin adekvatlığı testi

Qrup sığorta öhdəliklərinin hesablanmış gələcək pul vəsaitləri üzrə adekvatlığını təmin etmək üçün hər bir hesabat dövründə öhdəliyin adekvatlıq testindən istifadə edir. Bu test hesablama üçün ən yaxşı ehtimalları istifadə edərək öhdəliyin balans dəyərini gələcək pul vəsaitlərinin (o cümlədən mükafatlar, iddialar, xərclər, investisiya gəliri və digər maddələr) diskontlaşdırılmış proqnozları ilə müqayisə etməklə yerinə yetirilir.

Öhdəlikdə (yəni sığorta öhdəliklərinin balans dəyəri gələcəkdə əldə edilməsi gözlənilən pul vəsaitlərindən azdırsa) çatışmazlıq aşkar olunarsa, bu çatışmazlıq tam təmin olunur. Çatışmazlıq mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda qeyd olunur.

f) Maliyyə zəmanəti müqavilələri

Təqdim edən tərəfin, əvvəlcədən razılaşdırılmış kreditörün müvafiq kredit sazişinin şərtlərinə uyğun olaraq borcunu ödəyə bilməməsi nəticəsində qarşı tərəfin məruz qaldığı zərərləri qarşılamaq məqsədi ilə qarşı tərəfə edəcəyi ödənişləri nəzərdə tutan müqaviləyə maliyyə zəmanəti müqaviləsi deyilir.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.7 Maliyyə alətləri (davamı)

Maliyyə öhdəlikləri (davamı)

f) Maliyyə zamanəti müqavilələri (davamı)

Qrup tərəfindən təqdim edilən maliyyə zamanəti müqavilələri ilkin olaraq ədalətli dəyərində tanınır və növbəti dövrlərdə, əgər əvvəlcədən xüsusilə MZHƏD şəklində planlaşdırılmayıbsa, aşağıda göstərilənlərdən hansı daha yüksək olarsa o məbləğdə ölçülür:

- BMUS 37 “Ehtiyatlar, Şərti Öhdəliklər və Şərti Aktivlər” standartının tələblərinə uyğun olaraq müqavilə öhdəliyinin məbləği; və ya
- Gəlirlərin tanınması siyasətinə müvafiq şəkildə ilkin olaraq tanınmış məbləğ çıxılsın hər hansı məcmu amortizasiya məbləği.

g) Qrup icarədar qismində

Əməliyyat icarəsi ödənişləri icarə olunan əmlakdan iqtisadi faydanın istehlak edildiyi vaxt müddətində başqa sistemə əsasın daha məqsədəuyğun olduğu halı istisna etməklə icarə müddəti boyu birbaşa xərc kimi tanınır. Əməliyyat icarəsindən yaranan şərti icarə haqqları baş verdiyi müddətdə xərc kimi tanınır.

İcarə stimullarının əməliyyat haqqında daxil olduğu halda belə stimullar öhdəlik kimi tanınır. Stimulların ümumi faydası kirayə verilən əmlakdan iqtisadi faydanın istehlak edildiyi vaxt çərçivəsinə başqa sistemə əsasın daha məqsədəuyğun olduğu hal istisna olmaqla birbaşa icarə xərcinin azalması kimi tanınır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Ehtiyat kimi tanınan məbləğ hesabat dövrünün sonunda müvafiq risklər və qeyri-müəyyənliklər də nəzərə alınmaqla cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan məbləğin təxmini göstəricisidir. Ehtiyatı hesablayarkən cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan pul vəsaitlərinin təxminindən istifadə edildirsə, ehtiyatın qalıq dəyəri bu pul vəsaitlərinin cari dövrə olan diskontlaşdırılmış dəyərinin cəminə bərabərdir (pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyət kəsb etdiyi hallarda).

Ehtiyatın qarşılanması üçün tələb edilən iqtisadi faydaların tam və ya qismən üçüncü şəxslərin hesabına geri qaytarılması gözlənilirsə, debitor borc aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, üçüncü tərəfin kompensasiya ödəməsi ehtimalı var və bu məbləğ etibarlı şəkildə təxmin edilə bilər.

Ehtiyatlar, şərti öhdəliklər və aktivlər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma bu öhdəliklərlə bağlı pul vəsaitlərinin ödənilməsinin ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma belə aktivlərlə bağlı iqtisadi mənfəətlərin alınması ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.7 Maliyyə alətləri (davamı)

Maliyyə öhdəlikləri (davamı)

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivləri realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə əvəzləşdirilmir.

3.8 İnvestisiya əmlakı

Torpaq sahəsindən ibarət olan investisiya əmlakı kapital dəyərinin artırılması üçün nəzərdə tutulur. İnvestisiya əmlakı əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ilkin dəyərlə ölçülür. İlkin tanınmadan sonra investisiya əmlakı ehtimal olunan zərər çıxılmaqla ilkin dəyərlə qeyd edilir. Dəyərsizləşmə aktivlərin faydalı istismar müddətinə bərabər hissələrə bölünməklə hesablanır ki, bu da 14 ildir.

İnvestisiya əmlakı satılaraq hesabdan silindikdə yaxud belə əmlak mütəmadi olaraq istismardan çıxarıldıqda və onun satılmasından iqtisadi mənfəətin əldə olunması güman edilmədikdə investisiya əmlakının tanınması dayandırılır. Əmlakın tanınmasının dayandırılmasından irəli gələn hər hansı gəlir yaxud zərər (əmlakın xalis satış gəliri ilə onun balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən olunmuş) onun tanınmasının dayandırıldığı dövrdə mənfəət və zərər hesabatına əlavə edilir.

3.9 Əmlak və avadanlıq

Əmlak və avadanlıqlar yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır. Köhnəlmə və amortizasiya əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərinə onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı dərəcələrdə tətbiq edilir:

Mebel və avadanlıq	25%
Kompüterlər	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi	20%
Digər avadanlıqlar	20%

Mülkiyyətdə olan torpaq amortizasiya olunmur.

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.10 Qeyri-maddi aktivlər

Müəyyən istismar ömrü olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin maya dəyəri ilə uçotda qeyd edilir. Köhnəlmə aktivin təxmin edilən faydalı istismar ömrü ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar ömrü və köhnəlmə metodu aşağıda göstərilən illik faiz dərəcəsi ilə perspektiv əsaslarla uçota alınan təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir.

Lisensiyaların və sertifikatların amortizasiya dərəcəsi 50%-dir,
Digər qeyri-maddi aktivlərin amortizasiya dərəcəsi 10%-dir.

Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdən silindikdə, yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

3.11 Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Qrup maddi və istismar ömrü müəyyən olunmuş qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməyə məruz qalaraq qiymətlərinin düşüb – düşmədiyini müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin fərdi hallarda bərpa dəyərini hesablamaq mümkün olmazsa, Qrup belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər yaxud, başqa cür, müvafiq qaydada və ardıcılığı gözlənilməklə yerləşdirilmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Qeyri-müəyyən istifadə müddəti olan və istifadə üçün hazır olmayan qeyri-maddi aktivlər ən azından ildə bir dəfə və ya dəyərsizləşmə əlaməti olduqda dəyərsizləşmə üzrə yoxlamadan keçirilməlidir.

Bərpa dəyəri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyərlərini çıxıldıqdan sonra alınan daha yüksək məbləğdir. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul axınları pulun vaxt üzrə dəyərinin və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərə düzəliş edilməmiş aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırkı bazar qiymətləndirilməsini özündə əks etdirən vergiyə qədərki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə cari dəyərinə diskontlaşdırılır.

Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə kimi azaldılır. Dəyərsizləşmə zərərinin yenidən qiymətləndirmədən irəli gələn azalma kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv uçotda yenidənqiymətləndirilmiş dəyərdə əks olunmayana qədər, belə zərər dərhal mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablanmasına düzəliş verilmiş bərpa dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmənin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin yenidənqiymətləndirmədən irəli gələn artım kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv yenidənqiymətləndirilmiş dəyərlə uçotda əks edilməyənə qədər, belə zərərin əvəzləşdirilməsi dərhal mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.12 Müsadirə edilmiş aktivlər

Qrup məqsədamüvafiq hesab edildiyi hallarda müştərilərin öhdəlikləri müqabilində girov alır. Girov adətən müştəri əmlakının həbs olunmasını nəzərdə tutur və Qrupa müştərinin həm cari, həm də gələcək öhdəlikləri ilə əlaqədar əmlaka qarşı iddianın irəli sürülməsi üçün əsas yaradır.

Müsadirə edilmiş girov ya balans dəyəri, ya da ədalətli dəyərindən satış üçün olan xərclər çıxılmaqla ölçülür.

3.13 Vergi qanunvericiliyi

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman öhdəlik üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivin reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Qrup cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edildikdə və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olduqda.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.14 Nizamnamə kapitalı

Adi səhmlər capital olaraq təsnif edilir. Adi səhmlərin emissiyası ilə birbaşa əlaqəli olan əlavə xərclər bütün vergi təsirləri istisna olmaqla kapitaldan tutulma kimi tanınır. Adi səhmlər üzrə dividendlər elan olunduqları dövrdə azalma kimi tanınır.

Hesabat tarixindən sonrakı dövrdə elan edilən dividendlər isə, BMUS 10 “Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” standartına uyğun olaraq hesabat tarixindən sonrakı dövrdə baş vermiş hadisələr kimi təqdim edilir.

Yenidən qazanılmış kaptal alətləri (xəzinə səhmləri) dəyərdə tanınır və kapitaldan çıxılır.

Qrupun öz kapital alətlərinin alışı, satışı, buraxılması və ya ləğv edilməsi üzrə mənfəət və zərər hesabatında heç bir gəlir və ya zərər qeydə alınmır.

3.15 Xarici valyutalar

Qrupun hər fərdi müəssisəsinin maliyyə hesabatları hazırlanarkən, müəssisənin əməliyyat valyutasından başqa digər valyuta (xarici valyutalar) ilə aparılan əməliyyatlar belə əməliyyatların aparıldığı tarixdə üstünlük təşkil edən mübadilə məzənnələri ilə qeydə alınır. Hər hesabat dövrünün sonunda, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar müddələrin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyən olduğu tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-monetar müddələrin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənləşdirildiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. İlkin dəyərlə xarici valyutada ölçülmüş qeyri-monetar müddələrin valyuta mövqeyi təkrar qiymətləndirilir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Qrup tərəfindən istifadə edilən hesabat tarixinə valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
AZN/1 ABŞ dolları	1.5594	0.7844
AZN/ 1 Avro	1.7046	0.9522
AZN/ 1 İngilis funt serlinqi	2.3133	1.2173
AZN/ 1 Rusiya rublu	0.0216	0.0133

3.16 Mühüm mühasibat uçotu mülahizələri və qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri

Qrupun mühasibat qaydalarını tətbiq edərkən, Qrup rəhbərliyindən digər mənbələrdən əldə edilməsi üçün hazır olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə dair mülahizələr, hesablamalar və təxminlərin irəli sürülməsi tələb olunur. Hesablamalar və əlaqədar təxminlər keçmiş təcrübəyə və müvafiq hesab edilən digər amillərə əsaslanır. Faktiki nəticələr həmin təxminlərdən fərqli ola bilər.

Təxminlər və əsas götürülən fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühasibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

Qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri

Aşağıda gələcək dövrlərə aid əsas fərziyyələr və hesabat dövrünün sonuna qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri göstərilir ki, bu da növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini daşıyır.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.16 Mühüm mühasibat uçotu mülahizələri və qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri (davamı)

Kreditlər və debitor borclarının dəyərsizləşməsi

Qrup dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə kreditlər və debitor borclarını mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir. Qrupun kreditlər və debitor borcları portfelində baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaradılır.

Qrup kreditlər və debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyən hesab edir, ona görə ki, (i) onlar gələcək defolt dərəcələri barədə fərziyyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı potensial itkilərin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən dəyişikliklərə çox məruz qalır və (ii) Qrupun hesabladığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq müqabilində ondan gələcək dövrlərdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcalanlar maliyyə çətinlikləri ilə üzləşdikdə və belə borcalanlara dair tarixi məlumat mənbələri az sayda olduqda, Qrup hər hansı dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləğini hesablamaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir. Eyni ilə, Qrup keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışı, qrup daxilində borcalanın ödəniş etmə vəziyyətindəki mənfəi dəyişiklikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatlar, eləcə də Qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərinə əsaslanmaqla gələcək pul axınlarındakı dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə səciyyələnən aktivlər halında əvvəllər baş vermiş zərər üzrə keçmiş təcrübəyə və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə dəlalət edən obyektiv sübutlara əsaslanan təxminlərdən istifadə edir. Qrup tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırkı şəraitlərin qeyd edilməsi məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzəliş etmək üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat müddəasının daxil edilməsi mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur. Qrup Azərbaycan Respublikasında belə şəraitlərdə hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan söyləmək iqtidarında deyil.

ARMB-nın iqtisadi normativləri ilə yanaşı, Bankın maliyyə aktivinin dəyərsizləşdiyini müəyyən edərkən nəzərə aldığı əsas amillər onun vaxtında ödənmə statusu və müvafiq olduqda, əlaqədar girovun realizə edilə bilməsidir. Dəyərsizləşmənin baş tutduğuna dair obyektiv dəlilin olduğunu müəyyən etmək üçün aşağıdakı əsas meyarlar da həmçinin istifadə edilir:

- Müştərinin biznes modelinin həyat qabiliyyəti və onun maliyyə çətinliklərindən adlayaraq uğurla ticarət etmək, borc öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər nağd pul axını yaratmaq potensialı;
- Qiymətli kağızların (və digər kredit kompensasiyalarının) realizasiya qiyməti və sahibliyin uğurla qaytarıla bilmək ehtimalı;
- Borc məbləğinin bərpasına cəlb edilmiş hər hansı xərcin saxlanması ehtimalı;
- Borclu haqqında banka məlum olan maliyyə məlumatına görə, borclu əsaslı maliyyə çətinliklərindən əziyyət çəkir;
- Borclu müflislik və ya maliyyə baxımından yenidən təşkilatlanma haqqında düşünür;
- Borcluya təsir edən beynəlxalq və ya yerli iqtisadi şərtlər nəticəsində, ödəmə statusunda mənfəi dəyişiklik yaranıb.

3. ƏSAS UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ (DAVAMI)

3.16 Mühüm mühasibat uçotu mülahizələri və qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri (davamı)

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi

32 saylı qeyddə izah edildiyi kimi, Qrup müəyyən növlü maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hesablamaq üçün müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan giriş məlumatlarından ibarət qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. 32 saylı qeyddə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyənləşdirilməsində tətbiq edilən əsas fərziyyələrə dair müfəssəl məlumat, eləcə də belə fərziyyələr üzrə həssaslıq təhlilinin təfərrüatları göstərilir. Rəhbərlik hesab edir ki, tətbiq olunan seçilmiş qiymətləndirmə üsulları və fərziyyələr maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün məqsədə uyğundur.

Əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddəti

Rəhbərlik hər hesabat dövründə Qrupa faydalılığı gözlənilən aktivlərin əsasında amortizasiya olunan aktivlərin faydalı istismar müddətini nəzərdən keçirir. Bu qiymətləndirmələrdəki qeyri-müəyyənliklər müəyyən proqram təminatının və IT avadanlıqlarının faydalılığını dəyişə bilən texniki köhnəlmə ilə əlaqədardır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin bərpa oluna bilməsi

Təxirə salınmış vergi tamamilə istifadə olunacağı ehtimal yüksək olduğu üçün qrup rəhbərliyi hesabat tarixində təxirə salınmış vergi aktivlərinə qarşı qiymətləndirmə ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac olmadığına əmindir.

4. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Nağd pul	21,267,433	9,954,388
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	20,405,305	16,791,604
Cəmi pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında	41,672,738	26,745,992

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında (ARMB) yerləşdirilmiş vəsaitlərə daxil edilmiş ARMB-da yerləşdirilən məcburi minimal ehtiyat depoziti 31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə müvafiq olaraq 1,619,497 AZN və 5,093,325 AZN məhdud məbləğlərdən ibarət olmuşdur. Bank müxbir hesablarındakı bütün vəsaitlərdən istifadə etmək hüququnu əldə edir, bu şərtlə ki, vəsaitlərin orta günlük qalığı 30 gün müddətində tələb olunan məcburi ehtiyat məbləğindən çox olsun.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat məqsədləri üçün pul və pul vəsaitləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankda yerləşdirilmiş vəsaitlər	41,672,738	26,745,992
İlkin ödəniş müddəti 90 gündən artıq olmamaqla digər banklardan alınacaq vəsaitlər	212,911,346	49,454,000
	254,584,084	76,199,992
Çıxılsın: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankda yerləşdirilmiş məcburi minimal ehtiyat depoziti	(1,619,497)	(5,093,325)
Cəmi pul və pul vəsaitləri	252,964,587	71,106,667

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

4. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR (DAVAMI)

Məcburi minimum ehtiyat depozitləri Bankın gündəlik əməliyyatlarında istifadə üçün əlverişli deyil. Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər və məcburi minimum ehtiyat depozitləri faiz gəliri gətirmir.

5. BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Kreditlər və müddətli depozitlər	418,746,826	207,144,752
Müxbir hesablar	55,657,780	8,690,213
	<u>474,404,606</u>	<u>215,834,965</u>
Çıxılsın: dəyərdəndüşmə zərəri üzrə ehtiyat	(4,727,474)	(2,157,908)
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	<u>469,677,132</u>	<u>213,677,057</u>

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə digər banklardan alınan vəsaitlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz gəlirləri müvafiq olaraq 2,652,502 AZN və 1,232,884 AZN təşkil etmişdir.

6. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİT VƏ AVANSLAR

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	172,296,262	180,493,872
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(9,959,023)	(18,762,522)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	<u>162,337,239</u>	<u>161,731,350</u>

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərində başa çatmış illər üzrə ehtimal olunan zərər üzrə hərəkətlər 21 sayılı Qeyddə açıqlanır.

Müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilmiş 31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə hesablanmış faiz gəlirləri müvafiq olaraq 3,518,711 AZN və 691,503 AZN təşkil etmişdir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

6. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİT VƏ AVANSLAR (DAVAMI)

Aşağıdakı cədvəldə girovun ədalətli dəyəri deyil, növünə görə təhlil edilmiş müştərilərə verilmiş kreditlərin yekun balans dəyəri göstərilir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Zəmanətlər əsasında təmin edilmiş kreditlər	12,505,325	20,475,640
Depozitlər əsasında təmin edilmiş kreditlər	128,156,580	124,010,460
Avadanlıqlar əsasında təmin edilmiş kreditlər	17,011,180	11,802,881
Daşınmaz əmlak əsasında təmin edilmiş kreditlər	7,592,878	19,890,278
Daşına bilən əmlak əsasında təmin edilmiş kreditlər	66,939	630,908
Qiymətli metallar əsasında təmin edilmiş kreditlər	-	127,393
Təminatlı kreditlər	6,963,360	3,556,312
	172,296,262	180,493,872
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(9,959,023)	(18,762,522)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	162,337,239	161,731,350

Aşağıdakı cədvəldə sənaye sektoru üzrə təhlil edilmiş müştərilərə kreditlərin yekun balans dəyərləri göstərilir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Sektorlar üzrə təhlil		
Fiziki şəxslər	16,356,101	29,577,627
İstehsal	71,436,066	62,624,740
Kənd təsərrüfatı	18,469,208	20,042,303
Ticarət və xidmət	53,116,766	48,513,891
Nəqliyyat və rabitə	-	254,210
Tikinti	8,517,443	12,950,149
Digər	4,400,678	6,530,952
	172,296,262	180,493,872
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(9,959,023)	(18,762,522)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	162,337,239	161,731,350

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər aşağıdakı məhsullardan ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
İstehlak kreditləri	12,143,627	25,376,886
Plastik kartlar	3,300,686	3,104,246
Biznes kartlar	65,302	-
İpoteka kreditləri	423,306	442,999
Avtomobil kreditləri	423,180	653,496
	16,356,101	29,577,627
Çıxılsın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(3,268,366)	(4,407,688)
Cəmi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar	13,087,735	25,169,939

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

6. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİT VƏ AVANSLAR (DAVAMI)

31 dekabr 2015-ci il tarixinə Qrup əlaqədar borcalanlar qrupunun müştərilərinə 96,314,367 AZN məbləğində kredit ayırmışdır (2014: 72,252,017). 31 dekabr 2015-ci ildə kredit borclarının təminatı Bankda olan 100,750,000 AZN nəğd pul vəsait olmuşdur (2014: 72,790,000).

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə bütün kreditlər (portfelin müvafiq olaraq 100%-i həcmində) Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən müştərilərə verilmişdir ki, bu da bir ölkə daxilində əhəmiyyətli coğrafi təmərküzləşmənin bir göstəricisidir.

	31 Dekabr 2015			31 Dekabr 2014		
	Ehtiyatdan əvvəl qalıq dəyəri	Dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	Qalıq dəyəri	Ehtiyatdan əvvəl qalıq mə dəyəri	Dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	Qalıq dəyəri
Dəyərsizləşməsi müəyyən edilmiş fərdi qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər	162,126,722	(573,890)	161,552,832	162,998,109	(1,774,467)	161,223,642
Dəyərsizləşməsi müəyyən edilmiş kollektiv qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər	580,452	(217,135)	363,317	455,850	(159,731)	296,119
Müştərilərə verilmiş fərdi dəyərsizləşdirilmiş kreditlər	9,589,088	(9,167,998)	421,090	17,039,913	(16,828,324)	211,589
Cəmi	172,296,262	(9,959,023)	162,337,239	180,493,872	(18,762,522)	161,731,350

7. ÖDƏNİŞ TARİXİNƏDƏK SAXLANILAN İNVESTİSİYA

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Kredit zamanətləri – köhnəlmə çıxıldıqdan sonar		
- Fəal bazar qiyməti olmayan istiqrazlar	4,963,315	5,013,315
Dəyərdəndüşmə zərəri üzrə qanunla müəyyən edilmiş ehtiyat	-	(50,000)
İl ərzində satılmış investisiyalar	(4,963,315)	-
	-	4,963,315

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar Azərbaycanın Yapı Kredit Bankı QSC tərəfindən buraxılmış 9% illik dərəcəsi ilə hər biri 100 AZN olan 50,000 istiqrazdan ibarətdir. Faizlər aylıq ödəmə qrafiki ilə ödənilir. İl ərzində istiqrazlar satılmışdır.

8. SATILABİLƏN İNVESTİSİYA QİYMƏTLİ KAĞIZLARI

Satılabilən investisiya qiymətli kağızları aşağıdakılardan ibarətdir:

Kapital investisiyaları	İştirak payı, %		31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
	2015	2014		
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı – Gürcüstan SC	12.50	12.50	1,420,380	1,420,380
MilliKart MMC	10.00	12.40	500,000	620,000
Bakı Fond Birjası QSC	10.00	10.00	120,000	120,000
Cəmi satıla bilən investisiyalar			2,040,380	2,160,380

31 dekabr 2015-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Qrup Bakı Fond Birjası QSC-dən heç bir dividend almamışdır (2014: 48,370).

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

9. ASILI MÜSƏSSİSƏLƏRƏ İNVESTİSİYA QOYULUŞU

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Azərbaycan Sənaye Sığorta ASC	<u>4,853,486</u>	<u>3,156,265</u>

Qrupun assosiasiya olunmuş müəssisələrə investisiya qoyuluşu aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
1 yanvar tarixinə qalıq dəyəri	3,156,265	3,618,000
Assosiasiya olunmuş müəssisələrə investiyasadan mənfəət payı	<u>1,697,221</u>	<u>(461,735)</u>
İlin sonuna qalıq dəyəri	<u>4,853,486</u>	<u>3,156,265</u>

31 dekabr 2015-ci il tarixinə Qrupun əsas assosiasiya olunmuş müəssisələrində iştirak payı və həmin müəssisələrin cəmi aktivlər, öhdəliklər, gəlir və zərərlərini əhatə edən maliyyə göstəriciləri haqqında ümumi məlumat aşağıda əks etdirilir:

Adı	Cəmi aktivlər	Cəmi öhdəliklər	Gəlir	Mənfəət/(zərər)	İştirak payı %	Qeydiyyat ölkəsi
Azərbaycan Sənaye Sığorta ASC	22,645,478	7,516,421	19,660,886	5,657,404	30.00	Azərbaycan Respublikası

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Qrupun əsas assosiasiya olunmuş müəssisələrində iştirak payı və həmin müəssisələrin cəmi aktivlər, öhdəliklər, gəlir və zərərlərini əhatə edən maliyyə göstəriciləri haqqında ümumi məlumat aşağıda əks etdirilir:

Adı	Cəmi aktivlər	Cəmi öhdəliklər	Gəlir	Mənfəət/(zərər)	İştirak payı %	Qeydiyyat ölkəsi
Azərbaycan Sənaye Sığorta ASC	21,710,000	11,111,000	10,985,000	(1,539,000)	30.00	Azərbaycan Respublikası

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

10. ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

	Torpaq və binalar	Mebel və avadanlıqlar	Kompüterlər	Nəqliyyat vasitələri	İcarəyə götürülmüş mülkiyyətin təkmilləşdirilməsi	Digər avadanlıqlar	Lizinq	Cəmi
İlkin dəyəri								
31 dekabr 2014	320	2,582,423	1,442,122	487,357	272,416	111,312	78,415	4,974,365
Əlavələr	-	24,666	715,962	-	-	2,667	-	743,295
Silinmələr	-	(34,704)	(17,755)	(94,466)	-	-	-	(146,925)
31 dekabr 2015	320	2,572,385	2,140,329	392,891	272,416	113,979	78,415	5,570,735
Yığılmış köhnəlmə								
31 dekabr 2014	-	(2,051,893)	(1,122,735)	(391,131)	(272,416)	(85,187)	(43,695)	(3,967,057)
İl üzrə xərc	-	(184,191)	(201,845)	(36,740)	-	(14,779)	(11,484)	(449,039)
Silinmə	-	30,357	17,429	94,466	-	-	-	142,252
31 dekabr 2015	-	(2,205,727)	(1,307,151)	(333,405)	(272,416)	(99,966)	(55,179)	(4,273,844)
Xalis balans dəyəri								
31 dekabr 2015	320	366,658	833,178	59,486	-	14,013	23,236	1,296,891
İlkin dəyəri								
31 dekabr 2013	320	2,491,809	1,415,574	536,085	272,416	102,385	17,456	4,836,045
Əlavələr	-	91,269	26,548	4,462	-	8,927	60,959	192,165
Silinmələr	-	(655)	-	(53,190)	-	-	-	(53,845)
31 dekabr 2014	320	2,582,423	1,442,122	487,357	272,416	111,312	78,415	4,974,365
Yığılmış köhnəlmə								
31 dekabr 2013	-	(1,756,084)	(920,551)	(408,054)	(265,231)	(83,315)	(13,759)	(3,446,994)
İl üzrə xərc	-	(295,958)	(202,184)	(36,267)	(7,185)	(1,872)	(29,936)	(573,402)
Silinmə	-	149	-	53,190	-	-	-	53,339
31 dekabr 2014	-	(2,051,893)	(1,122,735)	(391,131)	(272,416)	(85,187)	(43,695)	(3,967,057)
Xalis balans dəyəri								
31 dekabr 2014	320	530,530	319,387	96,226	-	26,125	34,720	1,007,308

Rəhbərliyin bəyanatına əsasən 31 Dekabr 2015 – ci il tarixə Bank bina, tikili və avadanlıqların balans dəyəri dəyərdən düşməmişdir (2014: sıfır)

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

11. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

Qeyri-maddi aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
İlkin dəyəri		
İlin əvvəlinə	477,791	225,069
Əlavələr	397,612	252,722
İlin sonuna	875,403	477,791
Yığılmış amortizasiya		
İlin əvvəlinə	(116,509)	(98,415)
İl üzrə tutulmalar	(79,949)	(18,094)
İlin sonuna	(196,458)	(116,509)
Xalis balans dəyəri	678,945	361,282

Qeyri-maddi aktivlərə proqram təminatı və lisenziyalar daxildir.

12. MÜSADİRƏ EDİLMİŞ AKTİVLƏR

Müsadirə edilmiş aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Yaşayış əmlakı	1,042,949	1,318,987
Qeyri-yaşayış əmlakı	176,674	176,674
Daşınan əmlak	20,714	12,941
	1,240,337	1,508,602
Çıxılsın: dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat (Qeyd 21)	(714,173)	(1,004,786)
Cəmi müsadirə edilmiş aktivlər	526,164	503,816

13. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
Digər maliyyə aktivləri:		
Digər banklardan plastik kart əməliyyatları üzrə debitor borclar	1,371,215	1,704,256
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	64,468	57,359
Cəmi maliyyə aktivləri	1,435,683	1,761,615
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Təxirə salınmış xərclər	198,836	182,765
Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu	760,041	-
Əmlak və avadanlıqlar üzrə təchizatçılara ödənilmiş avanslar	475,139	231,691
Əvəzləşdiriləcək vergi aktivləri	609,033	-
Digər	75,267	87,491
	2,118,316	501,947
Cəmi digər aktivlər	3,553,999	2,263,562

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

14. AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏRKƏZİ BANKA QARŞI ÖHDƏLİK

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankdan alınmış kredit	10,000,000	-

18 Dekabr 2015-ci il tarixində Bank Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı ilə illik sabit 3% dərəcəsi ilə 10,000,000 manatlıq kredit müqaviləsi bağlamışdır. Faiz ödənişləri kredit müddətinin başlanğıcından etibarən rüblük olaraq ödənilir. Kreditin əsas məbləği kreditin bitmə tarixində yəni, 12 Dekabr 2016-cı ildə ödəniləcək. Kredit borcunun təminatı Bankın Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankda 6,700,000 ABŞ Dollar olan depozitidir.

15. BANKLAR VƏ DÖVLƏT QURUMLARI TƏRƏFİNDƏN YERLƏŞDİRİLMİŞ DEPOZİTLƏR

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Banklardan alınmış depozitlər	100,841,820	55,836,483
Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	67,402,163	67,091,428
Azərbaycan İpoteka Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	421,831	440,820
Digər bankların müxbir hesabları	820	369,713
Cəmi banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	168,666,634	123,738,444

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə digər banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq AZN 1,248,693 və 1,007,323 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə Qrupun bir maliyyə institutundan aldığı kreditlər və depozitlərin məbləği müvafiq olaraq AZN 94,663,377 və 47,644,000 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə banklara və dövlət qurumlarının yerləşdirdiyi depozitlərə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun verdiyi müvafiq olaraq AZN 67,402,163 və 67,091,428 AZN məbləğində kreditlər daxildir. Bu kreditlərin qaytarılma müddəti 1 ildən 7 ilə qədərdir və illik faizi dərəcəsi 1% təşkil edir.

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə banklara və dövlət qurumlarına ödəniləcək vəsaitlərə Azərbaycan İpoteka Fondunun verdiyi müvafiq olaraq AZN 421,831 və 440,819 AZN məbləğində kreditlər daxildir. Bu kreditlərin qaytarılma müddəti 14 ildən 17 ilə qədərdir (2014: 15-18) və illik faizi 4-8%-dir.

16. MÜŞTƏRİLƏRİN YERLƏŞDİRDİYİ DEPOZİTLƏR

Müştərilərin yerləşdirdiyi depozitlər ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Müddətli depozitlər	373,155,020	179,683,916
Tələb əsasında ödənilən	58,164,628	40,416,270
Cəmi müştərilərin yerləşdirdiyi depozitlər	431,319,648	220,100,186

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

16. MÜŞTƏRİLƏRİN YERLƏŞDİRDİYİ DEPOZİTLƏR (DAVAMI)

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə müştərilərin depozitlərinə daxil edilmiş hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq 4,246,242 AZN və 1,264,138 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə fərdi müştərilərin depozitləri müvafiq olaraq 317,619,587 AZN və 99,655,177 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə 4,554,671 AZN və 8,409,648 AZN məbləğlərində müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər Azərbaycan Respublikasının Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən sığortalanmışdır.

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Sektorlar üzrə təhlil:		
Fiziki şəxslər	354,958,810	102,561,505
Ticarət və xidmətlər	62,853,178	88,675,011
Nəqliyyat və rabitə	441,933	16,323,895
İstehsal	166,627	635,689
Kənd təsərrüfatı	7,212,271	8,858,120
Tikinti	1,795,460	1,135,976
Mədəncilik	911,716	433,584
Enerji	42,746	6,795
Digərləri	2,936,907	1,469,611
	431,319,648	220,100,186

17. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Hesablanmış xərclər	133,304	67,470
İşçilərə ödəniləcək vəsaitlər	176,262	208,091
Pul köçürmələri və plastik kart əməliyyatları üzrə hesablaşmalar	1,434,438	1,186,575
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	1,744,004	1,462,136
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Alınmış avanslar	-	50,208
Zəmanət və digər öhdəliklər üzrə ehtiyat	43,687	158,968
Ödəniləcək vergi xərcləri	97,556	-
Digər	76,834	48,688
	218,077	257,864
	1,962,081	1,720,000

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

18. İNVESTİSIYA ƏMLAKI

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Dəyər		
İlin əvvəlinə	513,400	513,400
İlin sonuna	513,400	513,400
Yığılmış ehtiyat		
İlin əvvəlinə	513,400	513,400
İl üzrə xərc	-	-
İlin sonuna	513,400	513,400
Xalis balans dəyəri	-	-

19. SƏHMDAR KAPİTALI

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə Qrupun buraxılmasına icazə verilmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş 0.345 milyon xəzinə səhmlərindən ibarət 60 milyon adi səhmlərdən ibarət olmuşdur. Bütün adi səhmlərin nominal dəyəri 1 AZN (2014: 1 AZN) təşkil edir və hər səhm səhmdara bir səs hüququ verir. 31 Dekabr 2015 və 2014-cü il tarixə xəzinə səhmləri Bankın törəmə müəssisəsi tərəfindən saxlanılan səhmlərdən ibarətdir.

20. XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə faiz gəlirləri	11,007,259	21,628,444
Banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə faiz gəlirləri	8,116,570	10,037,974
Lizinq əməliyyatları üzrə faizlər	215	8,272
Cəmi faiz gəlirləri	19,124,044	31,674,690
Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Banklar və dövlət qurumlarından alınmış kreditlər üzrə faiz	(1,976,282)	(2,831,353)
Müştərilən depozitləri üzrə faizlər	(3,966,495)	(4,120,800)
Amortizasiya olunmuş dəyərində öhdəliklər üzrə cəmi faiz xərcləri	(5,942,777)	(6,952,153)
	13,181,267	24,722,537

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

21. EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏR ÜÇÜN EHTİYATLAR

Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların hərəkəti aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	Ödəniş müddətinədək saxlanılan investisiyalar		Banklardan alınacaq vəsaitlər	Müştərilərə verilmiş kreditlər	Cəmi	Müsadirə olunmuş əmlaklar	Ümumi cəm
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2013-cü il	-	-	(8,579,284)	(8,579,284)	(2,206,896)	(10,786,180)	
Ehtiyat xərcləri	(50,000)	(2,157,908)	(13,102,913)	(15,310,821)	(330,226)	(15,641,047)	
İl ərzində silinmə*	-	-	-	-	1,532,336	1,532,336	
Bərpa edilmiş ehtiyatlar	-	-	2,919,675	2,919,675	-	2,919,675	
31 dekabr 2014-cü il	(50,000)	(2,157,908)	(18,762,522)	(20,970,430)	(1,004,786)	(21,975,216)	
Ehtiyat xərcləri	-	(2,569,566)	(3,619,473)	(6,189,039)	-	(6,189,039)	
İl ərzində silinmə*	-	-	11,968,135	11,968,135	-	11,968,135	
Bərpa edilmiş ehtiyatlar	50,000	-	454,837	504,837	290,613	795,450	
31 dekabr 2015-ci il	-	(4,727,474)	(9,959,023)	(14,686,497)	(714,173)	(15,400,670)	

*Bu silinmə ARMB-nin müsadirə olunmuş əmlaklar haqqında qanununa əsasən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan çıxardılan müsadirə olunmuş əmlaklardır.

22. XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS GƏLİR

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
	AZN	AZN
Dilinq əməliyyatı, xalis	1,511,454	856,863
Məzənnə fərqiindən gəlir / (xərc), xalis	1,110,082	(2,537)
	2,621,536	854,326

23. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il
	AZN	AZN
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Plastik kartlar üzrə xidmətlər	1,205,456	969,243
Sənədli əməliyyatlar	776,335	992,701
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	411,663	514,739
Hesablaşmalar	179,821	386,217
Digər əməliyyatlar	56,985	77,785
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	2,630,260	2,940,685

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

24. HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə xidmətlər	1,331,372	634,368
Sənədli əməliyyatlar	86,839	69,895
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	17,878	9,725
Hesablaşmalar	11,862	11,800
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	1,447,951	725,788

25. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Əməkhaqları və işçilərə verilmiş mükafatlar	3,623,975	4,320,019
Pəşəkar xidmət haqqıları	788,554	995,022
Əməliyyat lizinqi	766,167	766,836
Mühafizə xidmətləri	573,188	512,766
Köhnəlmə və amortizasiya	528,988	591,496
Proqram təminatı xərcləri	300,011	219,642
Rabitə xərcləri	267,745	262,001
Müsadirə olunmuş aktivlərin satışından yaranan xərc	109,204	-
Sığorta xərcləri	94,439	94,606
Kommunal	54,331	49,637
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	47,488	82,612
Nəqliyyat və sayahət	44,456	43,522
Ofis xərcləri	42,497	65,836
Reklam və marketinq işləri üzrə xərclər	37,466	119,309
Təmir və saxlama xərcləri	33,199	54,767
Üzvlük xərcləri	29,000	19,917
Çek və plastik kartlar üzrə çap xərci	8,839	57,028
Digər xərclər	398,134	327,767
Cəmi əməliyyat xərcləri	7,747,681	8,582,783

26. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Qrup cari mənfəət vergisi ödəmələrini və vergi bazalarını Qrupun fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamalar BMHS-dən fərqlənir.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Qrupun daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi xüsusilə fərqli şərtlərə və dəyişikliklərə başlanğıc verə bilər. Vergi qanunvericiliyinə dair rəhbərliyin şərhli vergi orqanlarının şərhli ilə uyğun olmazsa, vergi orqanları tərəfindən Qrupa maliyyə hesabatları üçün əlavə vergilər, cəzalar və faizlər təyin oluna bilər.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

26. MƏNFƏƏT VERGİSİ (DAVAMI)

Təxirə salınmış müvəqqəti fərqlərə aşağıdakılar daxildir:

		31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Təxirə salınmış vergi aktivləri	(a)	122,355	189,206
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	(b)	(2,662)	(160,344)
Təxirə salınmış xalis vergi aktiv		119,693	28,862

Təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqları üzrə ümumi hərəkət aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
İlin əvvəlinə	28,862	74,559
Mənfəət və zərər hesablarına daxil edilmiş	90,831	(45,697)
Təxirə salınmış xalis vergi aktiv	119,693	28,862

Eyni vergi yurisdiksiyasında qalıqların əvələşdirilməsi nəzərə alınmadan il ərzində təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri üzrə hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

a) Təxirə salınmış vergi aktivləri

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Digər aktivlər	347,652	735,512
Əmlak və avadnlıqlar	185,062	210,519
Digər öhdəliklər	79,061	-
	611,775	946,031
Təxirə salınmış vergi aktivləri 20% (2014: 20%)	122,355	189,206

b) Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Digər öhdəliklər	-	786,039
Qeyri-maddi aktivlər	13,312	15,682
	13,312	801,721
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri 20% (2014: 20%)	2,662	160,344

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

26. MƏNFƏƏT VERGİSİ (DAVAMI)

31 dekabr 2015-ci və 2014-cü il tarixlərində başa çatmış illər üzrə effektiv faiz dərəcəsi üzləşdirilməsi aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	5,157,098	5,960,069
20% (2014: 20%) məcburi vergi dərəcəsi ilə hesablanmış vergi	(1,031,420)	(1,192,013)
Daimi fərqlərin vergi təsiri	334,121	(207,961)
Müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri	90,831	(45,697)
Mənfəət vergisi xərci	(606,468)	(1,445,671)
Cari mənfəət vergisi xərci	(697,299)	(1,399,974)
Mənfəət və zərər hesablarına daxil edilmiş təxirə salınmış vergisinin gəliri / (xərci)	90,831	(45,697)
Mənfəət vergisi xərci	(606,468)	(1,445,671)
Ödəniləcək mənfəət vergisi		
	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
1 Yanvar tarixinə qalıq	782,885	849,046
İl üzrə xərc	697,299	1,399,974
İl üzrə ödənilmiş mənfəət vergisi	(1,480,184)	(1,466,135)
31 Dekabr tarixinə qalıq	-	782,885

27. SƏHM ÜZRƏ GƏLİR

Əsas və kapitala əlavə edilən hər səhm üzrə gəlirin hesablanmasında istifadə edilmiş gəlir və adi səhmlərin orta sayı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Bankın təsisçilərinə aid edilən xalis mənfəət	4,550,630	4,514,398
Hər səhm üzrə əsas və kapitala əlavə edilə bilən gəlirin hesablanması üçün adi səhmlərin orta sayı (min ədəd)	60,000,000	60,000,000
Hər səhm üzrə gəlir - əsas və kapitala əlavə edilə bilən	0.076	0.075

28. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Adi fəaliyyətin gedişində Qrup müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə şərti öhdəliklər üzrə risk yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir.

Qrup balansda qeyd edilən əməliyyatlar halında olduğu kimi, balansdan kənar öhdəliklərini qəbul edərkən eyni kredit nəzarət və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

Zəmanətlər və digər öhdəliklər üzrə zərər üçün ehtiyat 31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə müvafiq olaraq 268,213 AZN və 161,018 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə şərti öhdəliklər ibarətdir:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri		
Zəmanətlər və bənzəri öhdəliklər	14,786,952	14,278,621
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	7,798,972	5,212,750
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri	22,585,924	19,491,371

Kredit xətti ilə müştərilərə kreditlərin və avansların ayrılması borcalanın maliyyə nəticələri, borca xidmət qabiliyyəti və digər şərtlərdən asılı olaraq və hər bir hadisə əsasında Qrup tərəfindən təsdiqlənmişdir. 31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə istifadə edilməmiş belə kredit xətləri müvafiq olaraq 7,798,972 AZN və 5,212,750AZN təşkil etmişdir.

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər - 25 iyul 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti, mövcud banklar üzrə məcmu kapitalın səviyyəsinin, eləcə də yeni fəaliyyətə başlamış bankların nizamnamə kapitalının minimal olaraq 50 milyon AZN məbləğinədək artırılması haqqında qərar qəbul etmişdir. Məcmu kapitalın minimal məbləği üzrə olan yeni tələb 1 yanvar 2014-cü il tarixindən başlayaraq qüvvəyə minməyə planlaşdırılmışdır, lakin 1 Yanvar 2015 ci ilə qədər uzadılmışdır. Bank kapital tələblərini Oktabr 2013-cü ildə yerinə yetirmişdir.

Məhkəmə proseduraları - Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Banka qarşı iddialar irəli sürülür. Qrupun rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi - Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyindəki bir neçə şəkildə təsfir oluna bilər. Bundan əlavə, biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq vergi orqanlarının öz mülahizələrinə görə sərbəst qərar vermələri riski də mövcuddur. Biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar Qrup rəhbərliyinin mülahizələrinə əsaslanan müəyyən mövqe vergi tərəfindən birmənalı qarşılanmadıqda, cərimələr və faizlər hesablanı bilər.

Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatsa belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir.

28. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR (DAVAMI)

Əməliyyat mühiti - Azərbaycan Respublikası, ölkə hüduqlarından kənarda sərbəst dövriyyəyə malik olmayan valyuta, sərbəst valyuta nəzarəti, müəyyən qədər yüksək inflyasiya və iqtisadi artım templəri də daxil olmaqla inkişaf etməkdə olan ölkələrə xas bir çox xarakterlərə malikdir. Azərbaycanın bank sektoru ictimai fikirdəki mənfi dəyişikliklərə və iqtisadi şəraitə qarşı həssasdır. Bəzən Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatında likvidlik riskləri ilə əlaqədar olaraq bank sektoruna inamın azalması halları müşahidə olunur. Bank sektorundakı iqtisadi tendensiyaları və aparılacaq islahatları, habelə Azərbaycanın bank sektorunda likvidlik və ya inamın azalması hallarının Bankın maliyyə vəziyyətinə mümkün təsirini qabaqcadan rəhbərlik tərəfindən proqnozlaşdırılması mümkün deyil.

Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində tez-tez müxtəlif şərtlər və dəyişikliklər baş verir. Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların üzləşdiyi çətinliklərə, müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericiliyin gələcəkdə təkmilləşdirilməsi zərurəti, girovun qeydiyyatı və istifadəsi üzrə rəsmiləşdirilmiş proseduraların yetərsizliyi, eləcə də qanunvericilik və vergi sistemi ilə bağlı digər maneələr daxildir. Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi istiqaməti əsasən hökumət tərəfindən iqtisadi, maliyyə və monetar sahələrində görülən tədbirlərdən, eləcə də vergi, hüquq, tənzimlənmə və siyasi sahələrdə inkişafdan asılıdır. 21 fevral 2015-ci tarixində Azərbaycan manatı ABŞ dolları qarşısında kəskin devalvasiyaya uğramışdır. Əvvəllər ABŞ dollarına qarşı sabit saxlanılan məzənnə rejimi 21 dekabr 2015-ci il tarixindən AR Mərkəzi Bankının qərarı ilə üzən məzənnə rejiminə keçirilmişdir.

Qlobal maliyyə sistemi dərin böhran əlamətlərini göstərməkdə davam edir və dünyanın bir çox iqtisadi sistemlərində əvvəlki illərlə müqayisədə daha az və ya heç bir artım müşahidə olunmur. Bundan başqa, Avrozonada bəzi suveren dövlətlərinin və bu dövlətlərin kredit borclarına məruz qalmış maliyyə institutlarının kredit qabiliyyəti barədə qeyri müəyyənlik artmaqdadır. Belə vəziyyət Azərbaycan iqtisadiyyatını ləngidə və ya tənəzzülə uğrada, Bankın kapital vəsaitləri və onun dəyərinə çıxış imkanlarına, ümumilikdə isə, onun biznes fəaliyyəti, əməliyyat nəticələri, maliyyə vəziyyəti və gələcək perspektivlərinə mənfi təsir göstərə bilər.

29. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Bank və onun əlaqəli tərəfləri hesab edilən törəmə müəssisələri arasında əməliyyatlar konsolidə zamanı silinmiş və bu qeyddə açıqlanmamışdır. Qrup və digər əlaqəli tərəflər arasında əməliyyatlar aşağıda açıqlanmışdır:

	Qeydlər	31 dekabr 2015		31 dekabr 2014	
		Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesablarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesablarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
		AZN	AZN	AZN	AZN
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, ümumi:	6		162,337,239		161,731,350
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr			30,292,517		24,824,160
- Qrupun əsas rəhbərliyi			158,600		2,260,946
Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar:	6		9,959,023		18,762,522
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr			104		3,070
- Qrupun əsas rəhbərliyi			627		2,797

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

29. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR (DAVAMI)

Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər:	16	431,319,648	220,100,186
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		9,747,662	9,921,956
- Qrupun əsas rəhbərliyi		347,865,979	97,693,910
Zəmanətlər və bənzər öhdəliklər:	28	14,786,952	14,278,621
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		784,275	246,976

Direktorlara və əsas rəhbərliyin digər üzvlərinə əmək haqqları aşağıdakı kimi olmuşdur:

Rəhbərliyin əsas işçilərinin kompensasiyası:	3,623,975	4,320,019
- qısamüddətli ödəmələr	186,846	303,451

31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə bitən il üzrə məcmu gəlir haqqında konsolidə edilmiş hesabatla aşağıdakı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar daxildir:

	Qeyd	31 dekabr 2015-ci il		31 dekabr 2014-cü il	
		Əlaqəli tərəflərlə olan əməliyyatlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan əməliyyatlar	Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
		AZN	AZN	AZN	AZN
Faiz gəlirləri:	20		19,124,044		31,674,690
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		1,262,166		906,314	
- Qrupun əsas rəhbərliyi		76,334		64,892	
Faiz xərcləri:	20		5,942,777		6,952,153
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		14,704		329,568	
- Qrupun əsas rəhbərliyi		2,530,428		2,480,230	
Faiz gətirən aktivlərin dəyərsizləşmə zərərliyi üzrə ehtiyat	21		6,189,039		12,391,146
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		6,279		3,070	
- Qrupun əsas rəhbərliyi		1,576		2,797	
Haqq və komissiya gəlirləri	23		2,630,260		2,940,685
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		565,682		64,006	
- Qrupun əsas rəhbərliyi		215,954		11,807	
Əməliyyat xərcləri:	25		7,747,681		8,582,783
- səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		68,854		-	
- Qrupun əsas rəhbərliyi		15,261		286,849	

30. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bilindiylə məbləği təşkil edir.

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan aktivlər

Qısamüddətli ödəmə dövrü (3 aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəliklər halında belə ehtimal edilir ki, onların qalıq dəyəri ədalətli dəyərindən yaxındır. Belə ehtimal tələb olunanadək depozitlərə və ödəniş müddəti müəyyən olunmamış əmanət hesablarına da qarşı tətbiq olunur.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hesablanması üçün aşağıdakı metodlar və mühüm təxminlər tətbiq edilmişdir:

- Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında pul vəsaitləri və minimum ehtiyat depoziti. Belə növ aktivlərin qısa müddəti və mövcudluq məhdudiyyətlərinə görə balans dəyərinin onların ağlabatan ədalətli dəyər olması ehtimal edilir.
- Hesabat tarixinə bir ay qalmış müddətdə banklara verilən kredit və avanslar və müştərilərə verilən kreditlərin ədalətli dəyərinin onların həcminə bərabər ədalətli dəyər olması ehtimal edilir. Digər kreditlərin ədalətli dəyəri bazar faizi dərəcələrinin tətbiqi ilə ehtimal edilir, harada ki, kreditlər hesablanmış ədalətli dəyər həcmindən kredit itkisi üzrə ehtiyatların çıxılması ilə oxşar depozitlər üzrə cari bazar dərəcələri ilə təmin edilmişdir..
- Şəxsi müştərilərə kredit və avanslar sabit dərəcədə ödənilir. Belə kredit və avanslar üzrə Azərbaycanda heç bir fəal ikinci dərəcəli bazar olmadığına görə bu portfel üçün heç bir etibarlı bazar mövcud deyildir. Ədalətli dəyər ödəmə tarixi qalan sabit müddətə bərabər olan oxşar kreditlər üzrə hesabat tarixində mövcud bazar dərəcələrinə istinad edilməklə hesablanmışdır.
- Digər maliyyə aktivləri və öhdəlikləri əsasən qısa müddətli debitor borcları və haqlarla təmsil edilir və beləliklə, balans dəyərinin onların ədalətli dəyər olması ehtimal edilir.
- Hesabat dövrünə bir ay qalmış müddətdə müddətli depozitlər üzrə müddətli depozitlərin balans dəyərinin (müştəri hesablarına və bankların depozitlərinə daxil edilmişdir) onların ədalətli dəyər olması ehtimal edilir. Digər müddətli depozitlərin ədalətli dəyəri oxşar depozitlər üzrə təklif edilən cari bazar dərəcələri ilə depozitlərin yerləşdirildiyi zaman bazar faizi dərəcələrinin tətbiq edilməsi ilə ehtimal edilir.

Aşağıdakı cədvəldə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin balans dəyərinin onların ehtimal edilən ədalətli dəyəri ilə müqayisəsi verilmişdir:

	31 dekabr 2015-ci il		31 dekabr 2014-cü il	
	Qalıq dəyəri AZN	Ədalətli dəyər AZN	Qalıq dəyəri AZN	Ədalətli dəyər AZN
Maliyyə aktivləri				
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilən pul vəsaitləri	41,672,738	41,672,738	26,745,992	26,745,992
Bankdan alınacaq vəsaitlər	469,677,132	469,677,132	213,677,057	213,677,057
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	162,337,239	162,337,239	161,731,350	161,731,350
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	2,040,380	2,040,380	2,160,380	2,160,380
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	-	4,963,315	4,963,315
Digər maliyyə aktivləri	1,435,683	1,435,683	1,761,614	1,761,614
	677,163,172	677,163,172	676,738,407	676,738,407
Maliyyə öhdəlikləri				
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Banka qarşı tələblər	10,000,000	10,000,000	-	-
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	168,666,634	168,666,634	123,738,444	123,738,444
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	431,319,648	431,319,648	220,100,186	220,100,186
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,744,004	1,744,004	1,462,136	1,462,136
	611,730,286	611,730,286	345,300,766	345,300,766

30. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ (DAVAMI)

Satılabilən maliyyə investisiyaları

Qiymətləndirmə üsulu və ya qiymətləndirmə modelindən istifadə etməklə qiymətləndirilən satıla bilən maliyyə aktivləri qeydiyyatdan keçməmiş kapital və borc qiymətli kağızlarından ibarətdir.

Bu aktivlər müşahidə edilən və edilməyən məlumatlardan istifadə edən modellərdən istifadə etməklə qiymətləndirilir. Modellərə müşahidə edilməyən vasitələrə sərmayə edilənin gələcək maliyyə fəaliyyəti, risk profilinə dair təxminlər, onun fəaliyyət göstərdiyi sənaye və coğrafi mühitinə dair iqtisadi ehtimallar daxildir.

Satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarının tərkibinə daxil edilmiş kapital qiymətli kağızlarının ədalətli dəyəri düzgün şəkildə hesablana bilmir. 31 dekabr 2015 və 2014-cü il tarixlərinə onların qalıq dəyəri müvafiq olaraq 2,040,380 AZN və 2,160,380 AZN təşkil etmişdir. Belə səhmlər açıq satışa verilmədiyindən və ədalətli dəyərin hesablanmasında tətbiq oluna biləcək çox saylı müxtəlif rəqəmlər ortaya çıxdığından, onların ədalətli dəyərinin hesablanması mümkün hesab edilmir və müvafiq olaraq hazırkı dəyəri ilə uçota alınır.

31. KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI

Kapitalın idarə olunması ARMB tərəfindən təyin olunmuş kapital tələbləri ilə uzlaşdığı halda Qrupun məqsədləri Qrupun fəaliyyətini davam etdirmək qabiliyyətini qorumaq və azı 10% kapitalın uyğunluq nisbətinə nail olmaq üçün kifayət qədər kapital bazasını saxlamaqdır. ARMB tərəfindən təyin olunmuş kapitalın uyğunluq nisbəti ilə uzlaşan kapitalın idarə olunmasına Qrupun İdarə Heyətinin sədri, Baş mühasib, Daxili audit departamentinin direktoru və Müşahidə Şurasının sədri tərəfindən nəzərdən keçirilmiş və imzalanmış hesablamaların icmalı əsasında hazırlanan aylıq hesabatlarla nəzarət olunur.

ARMB tərəfindən təyin olunmuş cari kapital tələbləri əsasında banklar aşağıda qeyd olunan şərtlərə riayət etməlidirlər: (a) nizamnamə kapitalının minimal səviyyəsini 50,000,000 AZN olaraq saxlamaq (2014-cü il: 50,000,000 AZN); (b) minimal kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər (“nizamnamə kapitalının nisbəti”) arasındakı nisbəti minimal olaraq göstərilmiş 10% -də və ya ondan yüksək faizdə saxlamaq (2014-cü il: 12%); (c) 1-ci dərəcəli kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər arasındakı nisbəti (“1-ci dərəcəli kapital nisbəti”) minimal olaraq göstərilmiş 5%-də və ya ondan yüksək faizdə saxlamaq (2014-cü il: 6%); (d) 2-ci dərəcəli kapital Məcmu kapitalın 50 faizdən çox olmamalıdır; (e) 2-ci dərəcəli kapital 1-ci dərəcəli kapitalın məbləğindən çox olmamalıdır.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

31. KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI (DAVAMI)

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
1-ci dərəcəli capital		
Nizamnamə kapitalı	60,000,000	60,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	10,567,892	6,088,176
Cəmi 1-ci dərəcəli capital	70,567,892	66,088,176
1-ci dərəcəli kapitaldan tutulmalar		
Qeyri-maddi aktivlər	(678,945)	(361,282)
Tutulmalardan sonra cəmi 1-ci dərəcəli kapital	69,888,947	65,726,894
2-ci dərəcəli capital		
Ümumi ehtiyatlar	4,928,929	2,883,741
Cari ilin mənfəəti	4,500,690	5,125,647
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	9,429,619	8,009,388
Tutulmalardan əvvəl məcmu kapital	79,318,566	73,736,282
Tutulmalar	(5,790,380)	(5,710,380)
Tutulmalardan sonra cəmi məcmu kapital	73,528,186	68,025,902
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş cəmi aktivlər:	394,314,337	283,208,101
1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlıq əmsali	18%	23%
Məcmu kapitalın adekvatlıq əmsali	19%	24%

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Qrupun fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi Qrup əməliyyatlarının mühüm elementini təşkil edir. Qrupun əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Qrupun rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risklərin idarə olunması sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Qrup rəhbərliyi risklərin idarə olunması qrupu yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Qrupu ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması qrupu vasitəsilə Qrupun rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnə bilən hallarda Qrup kredit riskinə məruz qalır. Kredit riskinə məruz qalma halları Qrupun verilmiş kreditlər və digər əməliyyatlar nəticəsində maliyyə aktivlərini istifadə edən zaman yaranır.

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Kredit riski (davamı)

Riskin idarə edilməsi və ona nəzarət müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində Kredit Komitəsi və Qrupun İdarə Heyəti tərəfindən yerinə yetirilir. Kredit Komitəsi tərəfindən hər hansı fəaliyyət həyata keçirməzdən əvvəl kredit prosesləri üzrə bütün tövsiyələr (borcalanların tətbiq edilmiş limitləri və ya kredit müqavilələrinə edilən düzəlişlər və s.) nəzərdən keçirilir və Kredit Departamentinin mütəxəssisləri tərəfindən təsdiqlənir. Riskin gündəlik idarə edilməsi Kredit Departamentinin rəhbərliyi və kredit bölmələri tərəfindən həyata keçirilir.

Bank bir borcalan və ya bir qrup borcalanlar ilə bağlı və sənaye segmentləri üzrə qəbul edilmiş risk məbləğlərini günlük və periodik əsasda izləyərək üzərinə götürdüyü kredit risklərini səviyyələrə bölərək idarə etməkdədir. İdarə Heyəti hər borcalan tərəfindən və məhsul üzrə (sənaye sahəsi) yaranan kredit riski dərəcəsi üçün limitlərə nəzarət edir. Banklar və brokerlər də daxil olmaqla hər hansı bir borcalan üzrə təsir Kredit Komitəsi tərəfindən qoyulan təsirləri əhatə edən sub-limitlərlə məhdudlaşdırılır. Məhdudiyyətlər üzrə faktiki təsirin gündəlik monitorinqi aparılır.

Müvafiq hallarda və ümumiyyətlə bir çox kredit ayırmalarında Bank girov və korporativ təminatlar və şəxsi zəmanətlər götürür ki, bunların cüzi hissəsi şəxsi kreditlərdir və onlar üzrə belə şərtlər qəbul edilmir. Belə risklər davamlı şəkildə tənzimlənir və ildə bir dəfə və ya daha tez-tez yoxlanılır.

Kreditin uzadılması öhdəlikləri kreditin istifadə olunmamış hissələrinin kreditlər, zəmanətlər və ya akkreditiv şəkildə ifadə olunmasıdır. Şərti maliyyə alətlərinin kredit riski qarşı tərəfin müqavilənin şərtlərini yerinə yetirə bilməməsindən yaranan zərərlər kimi müəyyən olunur. Kreditin uzadılması öhdəliklərinin kredit riski ilə bağlı Qrup ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərin məbləği həcmində itkilərə məruz qala bilər. Bununla belə, itkinin təxmini miqdarı ümumi istifadə olunmamış kredit üzrə öhdəlikdən az olur, çünki kredit məbləğinin artırılması bir çox hallarda müştərinin müəyyən kredit standartlarına cavab verməsindən asılı olur. Bank şərti öhdəliklərin müddətinin başa çatması tarixlərinə nəzarət edir, çünki uzunmüddətli öhdəliklər ümumilikdə qısamüddətli öhdəliklərə nisbətən daha yüksək kredit riski daşıyır.

Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi

Qrupun kredit riskinə məruzqalma həddi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir və həm fərdi risklərdən, həm də ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

Aşağıdakı cədvəldə balans hesabatı, eləcə də balansdan kənar hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri ilə bağlı kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi göstərilir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri halında kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi həmin aktivlərin hər hansı əvəzləşdirmədən və girov sövdələşməsindən qabaq balans dəyərinə bərabərdir. Qrupun şərti öhdəlikləri və kreditin ayrılması ilə bağlı öhdəlik üzrə kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi isə, qarşı tərəfin öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə həmin alətlərin müqavilə üzrə məbləğlərindən ibarət olur ki, bu halda da qarşı iddialar, girov və təminatlar dəyərini itirir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi (davamı)

31 dekabr 2015-ci il	Maksimal risk AZN	Əvəzləşdirmə AZN	Əvəzləşdirmə- dən sonra xalis risk AZN	Təmin edilmiş kreditlər AZN	Xalis risk AZN
ARMB-dəki qalıq vəsaitlər	20,405,305	-	20,405,305	-	20,405,305
Banklardan alınacaq vəsaitlər	469,677,132	-	469,677,132	-	469,677,132
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	162,337,239	(128,155,946)	34,181,293	(34,161,703)	19,590
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	2,040,380	-	2,040,380	-	2,040,380
Ödəniş tarixinədək saxlanılan in- vestisiyalar	-	-	-	-	-
Digər maliyyə aktivləri	1,435,683	-	1,435,683	-	1,435,683
Zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	14,786,952	(10,418,275)	4,368,677	(4,368,677)	-
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	7,798,972	-	7,798,972	-	7,798,972
	678,481,663	(138,574,221)	539,907,442	(38,530,380)	501,377,062
31 dekabr 2014-cü il					
ARMB-dəki qalıq vəsaitlər	16,791,604	-	16,791,604	-	16,791,604
Banklardan alınacaq vəsaitlər	213,677,057	-	213,677,057	-	213,677,057
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	161,731,350	(126,194,300)	35,537,050	(33,953,063)	1,583,987
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	2,160,380	-	2,160,380	-	2,160,380
Ödəniş tarixinədək saxlanılan in- vestisiyalar	4,963,315	-	4,963,315	-	4,963,315
Digər maliyyə aktivləri	1,761,614	-	1,761,614	-	1,761,614
Zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	14,278,621	(11,000,000)	3,278,621	(3,278,621)	-
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	5,212,750	-	5,212,750	-	5,212,750
	420,576,691	(137,194,300)	283,382,391	(37,231,684)	246,150,707

Hesabat tarixinə müştərilərə verilmiş vaxtı keçən kredit və avansların ümumi dəyəri aşağıdakı kimi göstərilə bilər:

	31 Dekabr 2015-ci il	31 Dekabr 2014-cü il
3 aya kimi	30,875	68,376
3 aydan 6 aya kimi	94,675	7,177
6 aydan 1 ilə kimi	103,575	11,337
1 ildən yuxarı	7,003,957	6,049,613
Cəmi	7,233,082	6,136,503

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Balansdan kənar risk

Qrup balans uçotu halında olduğu kimi, əsas etibarlı ilə, balansdan kənar müddəalar halında da risklərin idarəedilməsi üzrə eyni siyasətləri tətbiq edir. Kreditlərin ayrılmasına öhdəliklər halında isə, həmçinin kredit və avanslar halında olduğu kimi, müştərilər və qarşı tərəflər ilə bağlı eyni kredit riskinin idarəedilməsi siyasətləri tətbiq olunur. Girov qarşı tərəfin imkanları və əməliyyatın mahiyyətindən asılı olaraq tələb edilə bilər.

Coğrafi konsentrasiya

Risqləri İdarəetmə Komitəsi həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Qrupun fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Qrupa Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimum həddə salmağa şərait yaradır.

Qrupun konsolidə edilmiş aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

31 dekabr 2015-ci il	Azərbaycan	İƏİT ölkələri	Digər qeyri	31 dekabr
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AK-	Respublikası	İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	2015-ci il ta-
TİVLƏRİ	AZN	AZN	AZN	rixinə
				Cəmi
				AZN
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	41,672,738	-	-	41,672,738
Banklardan alınacaq vəsaitlər	296,881,030	167,578,817	5,217,285	469,677,132
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	162,337,239	-	-	162,337,239
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	-	-	-	-
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	2,040,380	-	-	2,040,380
Digər maliyyə aktivləri	1,435,683	-	-	1,435,683
	504,367,070	167,578,817	5,217,285	677,163,172
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖH-				
DƏLİKLƏRİ				
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Banka qarşı tələblər	10,000,000	-	-	10,000,000
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	67,824,814	100,841,820	-	168,666,634
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	337,594,037	93,564,000	161,611	431,319,648
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,744,004	-	-	1,744,004
	417,162,855	194,405,820	161,611	611,730,286
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ALƏTLƏRİ				
ÜZRƏ XALIS MÖVQE	87,204,215	(26,827,003)	5,055,674	65,432,886

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Coğrafi konsentrasiya (davamı)

31 dekabr 2014

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Digər qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2014-cü il tarixinə
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	26,745,992	-	-	26,745,992
Banklardan alınacaq vəsaitlər	204,986,844	1,645,058	7,045,155	213,677,057
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	161,731,350	-	-	161,731,350
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	4,963,315	-	-	4,963,315
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	2,160,380	-	-	2,160,380
Digər maliyyə aktivləri	1,761,614	-	-	1,761,614
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	402,349,495	1,645,058	7,045,155	411,039,708

QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	123,738,444	-	-	123,738,444
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	220,100,186	-	-	220,100,186
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,462,136	-	-	1,462,136
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	345,300,766	-	-	345,300,766

QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ALƏTLƏRİ ÜZRƏ XALIS MÖVQE

	57,048,729	1,645,058	7,045,155	65,738,942
--	------------	-----------	-----------	------------

Girov

Tələb olunan girovun məbləği və növü qarşı tərəf ilə bağlı kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşdirilir. Girov növlərinin qəbul edilə bilməsi və qiymətləndirmə parametrlərinə dair qaydalar tətbiq olunur.

Qəbul edilən əsas girov növlərinə aşağıdakılar aiddir:

- Kommersiya kreditləri halında, daşınmaz və daşınan əmlak vasitələri, avadanlıq, zamanətlərə qarşı girov hüququ
- Ticarət kreditlərin verilməsi halında, yaşayış sahəsinin ipotekası qoyulmuş girov.

31 dekabr 2015-ci il tarixinə Qrupun fərdi halda dəyərsizləşdiyi müəyyən edilmiş kreditlər ilə əlaqədar saxladığı girovun ədalətli dəyəri 2,213,307 AZN təşkil etmişdir (2014: 13,799,548 AZN). Girov avadanlıq, daşınar və daşınmaz əmlaklardan ibarətdir.

İl ərzində Qrup hesabat tarixinə balans dəyəri 22,348 AZN təşkil edən hazırda satmaq prosesində olduğu əmlaka sahiblik hüququnu əldə etmişdir (2014: 719,738 AZN).

Rəhbərlik girovun bazar dəyərini müşahidə altında saxlayır, baza sazişinə əsasən əlavə girov tələb edir, habelə dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatın müvafiq məbləğdə olduğunu təhlil etdiyi müddətdə aldığı girovun bazar qiymətlərinin monitorinqini aparır.

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Maliyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti

Qrup beynəlxalq agentliklər tərəfindən reyting dərəcəsi müəyyən edilməmiş qarşı tərəflərlə bir çox sövdələşmələr bağlayır. Qrup qarşı tərəflərin beynəlxalq reyting agentliklərinin təqdim etdiyi reyting göstəriciləri ilə müqayisə oluna biləcək səviyyədə reyting dərəcələrini müəyyən etməyə imkan yaradan daxili modellərini işləyib hazırlamışdır. Korporativ borcalanları qiymətləndirmək məqsədilə Qrupda borcalanlar müvafiq borcalan və zəmanət kateqoriyalarına aid edilməklə ödəniş qabiliyyətləri dərəcələndirilməkdədir.

Bu metod borcalanın öhdəliklərini icra etmə dərəcəsini, eləcə də kredit üzrə girovun kifayətliliyini hesablamaq və təyin etmək/təsdiqləmək imkanını verir. Sistem borcalanın əsas fəaliyyət göstəricilərindən asılı olaraq verilmiş standartın obyektivliyinin yetərli olmadığı təqdirdə mütəxəssis tərəfindən cüzi düzəliş ediləcəyi ehtimal olunmaqla keyfiyyət qiymətləndirilməsi modelinə əsaslanır. Metod aşağıdakı meyarlar əsasında borcalanın müvafiq kateqoriya üzrə dərəcəsinin müəyyənəndirilməsini nəzərdə tutur: borcalanın bazar göstəriciləri, qudvil, kredit tarixi, məlumatın şəffaflığı və mötəbərliyi, biznes fəaliyyəti və müəssisələrin fəaliyyət mühiti haqqında məlumat, Qrup və borcalan arasında münasibətlər, borcalanın maliyyə vəziyyəti, biznes fəaliyyəti və təqdim edilmiş girov. Maliyyə vəziyyəti və biznes fəaliyyəti ən vacib meyarlardır. Buna görə də keyfiyyət qiymətləndirilməsi modeli borcalanın və kreditin ümumi qiymətləndirilməsi üçün şərait yaradır.

Borcalanın keyfiyyət üzrə qiymətləndirilməsi modeli Qrupda kiçik və orta ölçülü müəssisələrə kreditlər ilə bağlı qiymətləndirmənin aparılması və belə kreditlərin ayrılmasına dair qərar verilməsi məqsədilə işlənib hazırlanmışdır. Keyfiyyət qiymətləndirilməsi modeli adi kredit məhsulları ilə əlaqədar olaraq hazırlanmış və borcalanların əsas fəaliyyət göstəricilərindən ibarətdir: maliyyə vəziyyəti, borcalanla münasibətlər, idarəetmə keyfiyyəti, məqsədyönlü istifadə, yerləşmə, kredit tarixi, girov və sair.

Borcalanın parametrlərinə əsaslanan keyfiyyətin qiymətləndirilməsi kredit ilə bağlı qərar qəbul etmə prosesinin əsas amillərindən biridir.

Fərdi borcalanların qiymətləndirilməsi metodologiyası aşağıdakı meyarlara əsaslanır: təhsil, məşğulluq, maliyyə durumu, kredit tarixi, borcalanın sahib olduğu əmlak. Kreditin maksimal həddi əldə edilmiş məlumata əsasən hesablanır. Kreditin maksimal həddi borcalana borclanma əmsali əsasında hesablanır.

Qrup daxili metodologiyalarını korporativ kreditlərə və fiziki şəxslərə verilən kredit qruplarına qarşı tətbiq edir. Keyfiyyətin qiymətləndirilməsi metodologiyaları müəyyən məhsullar üçün xüsusi olaraq hazırlanıb və kredit müddətinin müxtəlif mərhələlərində tətbiq olunur. Nəticə etibarı ilə isə maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat üzrə müştərilərə verilmiş kreditlərin ödənilməmiş qalıqlarına uyğun gələn çarpaz məhsul keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi ilə müqayisə aparılması mümkün olmur. Bu kimi bir çox müfəssəl məlumatlar təqdim olunmur.

Müştərilərə verilmiş kreditlərdən başqa digər maliyyə aktivləri onlara Fitch, Standard & Poor's və Moody's kimi beynəlxalq səviyyədə tanınmış agentliklər tərəfindən verilən kredit reytinginə görə dərəcələrə bölünür. AAA mümkün ən yüksək reyting dərəcəsi hesab edilir. İnvestisiya dərəcəli maliyyə aktivlərinin reytingi AAA-dan BBB-ya kimi dəyişir. Reytingi BBB-dan aşağı olan maliyyə aktivləri qeyri-investisiya dərəcəli aktiv kimi təsnifləşdirilir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Maliyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti (davamı)

Sınıflaşdırılmış kreditlər və avanslar və dəyərsizləşmədən zərər üzrə ehtiyatlar:

31 dekabr 2015-ci il						
	Kreditlər və avanslar	Hesablanmış faiz	Ümumi kredit	Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə qalıq	Hesablanmış faizlər üzrə dəyərsizləşmə	Cəmi dəyərsizləşmə
Ümumi ehtiyat:						
-Qənaətbəxş	161,693,816	630,330	162,324,146	289,626	4,491	294,117
Xüsusi ehtiyat:						
- Qeyri kafi	374,500	29,004	403,504	112,133	28,055	140,188
- Riskli	109,736	8,676	118,412	65,842	8,676	74,518
- Pis	6,599,498	2,850,702	9,450,200	6,599,498	2,850,702	9,450,200
	7,083,734	2,888,382	9,972,116	6,777,473	2,887,433	9,664,906
	168,777,550	3,518,712	172,296,262	7,067,099	2,891,924	9,959,023
31 dekabr 2014-cü il						
	Kreditlər və avanslar	Hesablanmış faiz	Ümumi kredit	Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə qalıq	Hesablanmış faizlər üzrə dəyərsizləşmə	Cəmi dəyərsizləşmə
Ümumi ehtiyat						
-Qənaətbəxş	161,223,643	1,774,466	162,998,109	398,312	1,376,155	1,774,467
Xüsusi ehtiyat:						
- Qeyri kafi	281,755	139,167	420,922	120,752	18,415	139,167
- Riskli	14,363	20,565	34,928	12,978	7,586	20,564
- Pis	211,589	16,828,324	17,039,913	5,627,121	11,201,203	16,828,324
	507,707	16,988,056	17,495,763	5,760,851	11,227,204	16,988,055
	161,731,350	18,762,522	180,493,872	6,159,163	12,603,359	18,762,522

Aşağıdakı cədvəldə fərdi və korporativ müştərilərə verilmiş dəyərsizləşməmiş kreditlərin təhlili və onların beynəlxalq reyting təsnifləndirmələrinə əsasən üç kateqoriyalara təsnifləndirilməsi əks olunmuşdur:

- “Aktivliyi yüksək olan kreditlər” adlı kateqoriyaya Bankla və digər kredit təşkilatları ilə istisnasız kredit tarixçəsi olan müştərilərə verilmiş, ödənişində heç bir gecikmələr olmayan az riskli kreditlər daxildir. Bu da öz növbəsində gəlirli və maliyyə dayanıqlılığında heç bir tənəzzül olmayan biznesi əks etdirir.

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Maliyyə aktivinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti (davamı)

- “Aktivliyi orta olan kreditlər” adlı kateqoriyaya Bankla və digər kredit təşkilatları ilə əhəmiyyətsiz istisnalarla davamlı kredit tarixçəsi olan müştərilərə verilmiş, ödənişində heç bir gecikmələr olmayan orta riskli kreditlər daxildir. Bu da öz növbəsində keçən illərdə heç bir tənəzzül olmayan biznesi və hal-hazırda orta səviyyədə olan maliyyə fəaliyyətini əks etdirir.
 - “Digər” adlı kateqoriyaya kreditlərə yuxarıda göstərilən iki kateqoriyaya daxil olmayan borcalanlara verilən vaxtı keçmiş kreditlər daxildir.
- Aşağıdakı cədvəldə fərdi müştərilərə verilmiş dəyərsizləşməmiş kreditlərin təhlili və onların beynəlxalq reyting təsnifləndirmələrinə əsasən kateqoriyalara təsnifləndirilməsi əks olunmuşdur:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Aktivliyi yüksək olan kreditlər	13,005,215	24,949,008
Aktivliyi orta olan kreditlər	57,244	191,794
Digər dəyərsizləşməmiş	25,276	29,137
Cəmi fərdi müştərilərə verilmiş dəyərsizləşməmiş kreditlər və avanslar	13,087,735	25,169,939

Aşağıdakı cədvəldə korporativ müştərilərə verilmiş dəyərsizləşməmiş kreditlərin təhlili və onların beynəlxalq reyting təsnifləndirmələrinə əsasən kateqoriyalara təsnifləndirilməsi əks olunmuşdur:

	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
Aktivliyi yüksək olan kreditlər	148,850,259	136,274,634
Aktivliyi orta olan kreditlər	249,767	89,961
Digər dəyərsizləşməmiş	149,478	196,816
Cəmi korporativ müştərilərə verilmiş dəyərsizləşməmiş kreditlər və avanslar	149,249,504	136,561,411

Likvidlik riski

Likvidlik riski ödənilməli olduğu dövrdə depozitlərin çıxarılması tələbi və maliyyə alətləri ilə bağlı digər maliyyə öhdəliklərinin qarşılınması üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir.

“Aktiv və Passivləri İdarəetmə Komitəsi” (“APIK”) belə növ riskləri ödəniş müddətinin təhlili yolu ilə nəzarətdə saxlamaqla Bankın növbəti maliyyə ili üçün strategiyasını müəyyənləşdirir. Cari likvidlik onun saxlanılması və pul vəsaitləri axınının optimallaşdırılması üçün valyuta bazarında ticarət əməliyyatlarında iştirak edən Xəzinədarlıq departamenti tərəfindən idarə olunur.

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Qrup aktivlər/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olaraq müştərilər və bank əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitləri axınlarının gündəlik monitorinqini həyata keçirir. İdarə heyəti depozitlərin çıxarılması tələbinin qarşılınması üçün ödənilmə müddəti çatmış vəsaitlər üzrə minimal məbləğ həddlərini və belə tələblərin gözlənilməz məbləğlərdə irəli sürüldüyü təqdirdə təmin edilməsi üçün istifadəyə hazır olmalı banklar arası və digər borc vəsaitlərinin minimal məbləğinə qarşı məhdudiyyətlər müəyyənləşdirir.

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DƏVAM)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DƏVAM)

Likvidlik riski (davamı)

Likvidlik riskinin təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Aşağıdakı təqdimat Qrupun əsas idarəedici şəxsinə Qrupdaxilində təqdim olunmuş məlumatlara əsaslanır .

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2015-ci il Cəmi AZN
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	46,356,025	166,555,322	201,108,005	-	-	-	414,019,352
Müştərilər verilmiş kreditlər və avanslar	5,095,915	6,994,300	73,969,530	32,467,174	43,326,168	484,152	162,337,239
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən aktivlər	51,451,940	173,549,622	275,077,535	32,467,174	43,326,168	484,152	576,356,591
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri							
ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	41,672,738	-	-	-	-	-	41,672,738
Banklardan alınacaq vəsaitlər	55,657,780	-	-	-	-	-	55,657,780
Satıla bilən investisiyalar	-	-	-	-	-	2,040,380	2,040,380
Digər maliyyə aktivləri	1,435,683	-	-	-	-	-	1,435,683
Cəmi faiz hesablanmayan aktivlər	98,766,201	-	-	-	-	2,040,380	100,806,581
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	150,218,141	173,549,622	275,077,535	32,467,174	43,326,168	2,524,532	677,163,172

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski (davamı)

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2015-ci il Cəmi AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
AR MB-a qarşı öhdəliklər	-	-	10,000,000	-	-	-	10,000,000
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	6,178,443	1,071,430	95,627,663	39,035,714	26,752,565	-	168,665,815
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	90,327	243,811,702	127,491,380	1,533,384	-	-	372,926,793
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər	6,268,770	244,883,132	233,119,043	40,569,098	26,752,565	-	551,592,608
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri							
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	819	-	-	-	-	-	819
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilən investisiyalar	58,392,855	-	-	-	-	-	58,392,855
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,744,004						1,744,004
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər	60,137,678	-	-	-	-	-	60,137,678
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	66,406,448	244,883,132	233,119,043	40,569,098	26,752,565	-	611,730,286
Faiz dərəcəsi boşluğu	45,183,170	(71,333,510)	41,958,492	(8,101,924)	16,573,603		
Ümumi faiz dərəcəsi boşluğu	45,183,170	(26,150,340)	15,808,152	7,706,228	24,279,831		
Likvidlik boşluğu	83,811,693	(71,333,510)	41,958,492	(8,101,924)	16,573,603		
Ümumi likvidlik boşluğu	83,811,693	12,478,183	54,436,675	46,334,751	62,908,354		

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski (davamı)

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2014-cü il Cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	19,327,440	29,545,560	156,113,844	-	-	-	204,986,844
Müştərilər verilmiş kreditlər və avanslar	15,552,669	15,297,069	45,136,277	42,731,267	42,987,274	26,794	161,731,350
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən aktivlər	34,880,109	44,842,629	201,250,121	42,731,267	42,987,274	26,794	366,718,194
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri							
ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	26,745,992	-	-	-	-	-	26,745,992
Banklardan alınacaq vəsaitlər	8,690,213	-	-	-	-	-	8,690,213
Satıla bilən investisiyalar	-	-	-	-	-	2,160,380	2,160,380
Digər maliyyə aktivləri	1,761,614	-	-	-	-	-	1,761,614
Cəmi faiz hesablanmayan aktivlər	37,197,819	-	-	-	-	2,160,380	39,358,199
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	72,077,928	44,842,629	201,250,121	42,731,267	42,987,274	2,187,174	406,076,393

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski (davamı)

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2014-cü il Cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Sabit faiz dərəcəli alətlər							
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	3,785,994	201,496	51,598,394	24,846,215	42,936,632	-	123,368,731
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	5,442,029	17,260,948	156,512,713	468,226	-	-	179,683,916
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər	9,228,023	17,462,444	208,111,107	25,314,441	42,936,632	-	303,052,647
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri							
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	369,713	-	-	-	-	-	369,713
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilən investisiyalar	40,416,270	-	-	-	-	-	40,416,270
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,462,136	-	-	-	-	-	1,462,136
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər	42,248,119	-	-	-	-	-	42,248,119
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	51,476,142	17,462,444	208,111,107	25,314,441	42,936,632	-	345,300,766
Faiz dərəcəsi boşluğu	25,652,086	27,380,185	(6,860,986)	17,416,826	50,642		
Ümumi faiz dərəcəsi boşluğu	25,652,086	53,032,271	46,171,285	63,588,111	63,638,753		
Likvidlik boşluğu	20,601,786	27,380,185	(6,860,986)	17,416,826	50,642		
Ümumi likvidlik boşluğu	20,601,786	47,981,971	41,120,985	58,537,811	58,588,453		

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlilik riski (davamı)

Yuxarıdakı cədvəldə ödəmə müddətinədək olan şərtlər müqavilə şərtlərinə uyğundur. Lakin, fiziki şəxslər qüvvədə olan qanunvericiliyə əsasən müddətdən öncə depozit müqaviləsini ləğv etmək hüquqlarına malikdirlər.

Aşağıdakı cədvəllərdə Qrupun geri ödəniş müddətləri razılaşdırılmış qeyri-derivativ maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddətlərinin təfərrüatları göstərilir. Cədvəllər Qrupdan ödəniş etməsinin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarix əsasında maliyyə öhdəliklərinin diskontlaşdırılmamış pul hərəkəti üzrə tərtib edilmişdir. Cədvəllərdə həm faiz, həm də əsas pul hərəkəti məbləğləri göstərilir. Faiz hərəkəti dəyişən faiz dərəcələr üzrə baş verdiyi halda, diskontlaşdırılmamış məbləğlər hesabat dövrünün sonunda faiz dərəcəsi əyrisi əsasında müəyyən olunur. Müqavilə üzrə ödəniş müddəti Qrupdan ödəniş etməsinin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarixə əsasən müəyyən olunur.

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri-müəyyən	31 dekabr 2015-ci il Cəmi AZN
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Sabit faiz dərəcəli alətlər								
AR MB-a qarşı öhdəliklər	3.00%	-	-	10,205,000	-	-	-	10,205,000
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	2.62%	6,186,484	97,981,593	12,161,653	39,810,848	29,444,563	-	185,585,141
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	3.07%	90,480	243,980,129	128,797,444	1,941,677	-	-	374,809,730
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər		6,276,964	341,961,722	151,164,097	41,752,525	29,444,563	-	570,599,871
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri								
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		819	-	-	-	-	-	819
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		58,392,855	-	-	-	-	-	58,392,855
Digər maliyyə öhdəlikləri		1,744,004	-	-	-	-	-	1,744,004
Maliyyə zamanətləri üzrə öhdəliklər		-	-	-	-	-	14,786,952	14,786,952
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə öhdəliklər		-	-	-	-	-	7,798,972	7,798,972
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər və təəhhüdlər		60,137,678	-	-	-	-	22,585,924	82,723,602
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər		66,414,642	341,961,722	151,164,097	41,752,525	29,444,563	22,585,924	653,323,473

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Likvidlik riski (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2014- cü il Cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Sabit faiz dərəcəli alətlər								
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	4.0%	3,822,219	873,691	52,851,913	25,340,352	67,473,668	-	150,361,843
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	2.4%	5,350,536	17,357,310	158,167,463	541,659	-	-	181,416,968
Cəmi sabit faiz gəliri gətirən öhdəliklər		9,172,755	18,231,001	211,019,376	25,882,011	67,473,668	-	331,778,811
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri								
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər		40,416,270	-	-	-	-	-	40,416,270
Digər maliyyə öhdəlikləri		1,720,000	-	-	-	-	-	1,720,000
Maliyyə zamanətləri üzrə öhdəliklər		-	-	-	-	-	14,278,621	14,278,621
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər		-	-	-	-	-	5,212,750	5,212,750
Cəmi faiz hesablanmayan öhdəliklər və təəhhüdlər		42,136,270	-	-	-	-	19,491,371	61,627,641
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər		51,309,025	18,231,001	211,019,376	25,882,011	67,473,668	19,491,371	393,406,452

Yuxarıdakı maliyyə zamanəti müqavilələri üzrə daxil edilmiş məbləğlər zamanət üzrə qarşı tərəfin tələbi ilə tam zamanəti verilmiş məbləğ üzrə razılaşmaya əsasən Qrupun ödəməli olacağı maksimum məbləğdir. Hesabat dövrünün sonuna gözləntilərə əsasən Qrup hesab edir ki, qeyd olunan razılaşma üzrə heç bir məbləğin ödənilməli olacağı ehtimal edilmir. Lakin, bu təxminlər qarşı tərəfin, mümkün hal olaraq, əldə saxladığı zamanəti verilmiş maliyyə debitor borclarının kredit itkiləri ilə üzləşməsinin iddia edəcəyi ehtimalından asılı olaraq dəyişə bilər.

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Bazar riski

Bazar qiymətlərinin faiz dərəcələrinin dəyişmələrinin səviyyəsindən Qrupun mənfəətinə və ya kapitalına və ya biznes hədəflərinə çatmasına mənfi təsir göstərmək riskidir. Bazar riskinə faiz dərəcəsinə, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Qrupun məruz qaldığı bənzəri risklər aiddir. Risklərin Qrup tərəfindən qiymətləndirilməsində və Qrupun məruz qaldığı bazar risklərində əhəmiyyətli dəyişikliklər olmamışdır.

Sabit və dəyişən dərəcələrlə vəsaitləri cəlb etdiyi üçün Qrup faiz dərəcəsi riskinə məruzdur. Risk sabit və dəyişən borc dərəcələrinin müvafiq balanslaşdırılması ilə idarə olunur.

APIK, Qrupu müsbət faiz marjası ilə təmin edən faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdıraraq faiz riskini və bazar riskini idarə edir. Xəzinədarlıq departamenti eləcə də Qrupun cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Qrupun faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Qrup mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Qrupun kredit sazişlərinin və digər maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əksəriyyəti sabit faiz dərəcəsi daşıyır və borcverənin seçmə hüququ əsasında faiz dərəcəsinin dəyişməsinə nəzərdə tutan müqavilə bəndləri mövcuddur. Qrup faiz dərəcəsi marjasının monitorinqini keçirir və bu səbəbdən zəruri faiz dərəcəsi riskinə və ya əhəmiyyətli pul vəsaitləri axımına məruz qalmadığını hesab edir.

Faiz dərəcəsi riski

Qrup faiz dərəcəsinin ədalətli dəyəri riskini bazar şəraitində mənfi dəyişmələr nəticəsində yarana bilən potensial zərərlərin mütəmadi təxminlərini edir. İdarə Heyəti, Qrupun cari maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini keçirir, Qrupun faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və bunun Qrup mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Qrupun həssaslığını əks etdirir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2015-ci il tarixinə		31 dekabr 2014-cü il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1	Faiz dərəcəsi -1	Faiz dərəcəsi +1	Faiz dərəcəsi -1
Maliyyə aktivləri:	<u>5,763,566</u>	<u>(5,763,566)</u>	<u>3,667,182</u>	<u>(3,667,182)</u>
Maliyyə öhdəlikləri:	<u>(5,515,926)</u>	<u>5,515,926</u>	<u>(3,030,526)</u>	<u>3,030,526</u>
Mənfəət vergisindən əvvəl xalis təsir	<u><u>247,640</u></u>	<u><u>(247,640)</u></u>	<u><u>636,656</u></u>	<u><u>(636,656)</u></u>

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Qrupun maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

“APİK” manatın devalvasiya səviyyəsinin qiymətləndirilməsi və Qrupa milli valyutaya münasibətdə xarici valyuta kurslarının əhəmiyyətli dərəcədə oynamasından yaranan itkilərin minimallaşdırılması imkanı verən digər makroiqtisadi göstəricilərin əsasında açıq valyuta mövqeyinin idarə olunması yolu ilə valyuta riskini nəzarətdə saxlayır. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğunluğunu təmin etmək məqsədilə Xəzinədarlıq departamenti Qrupun açıq valyuta mövqeyinin gündəlik olaraq monitorinqini həyata keçirir.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin saxlanıldığı başlıca valyutalar üzrə Qrupun açıq mövqeyi aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	Azərbaycan manatı	ABŞ dolları 1 ABŞ dolları = 1.5594 manat	Avro 1 Avro = 1 .7046 manat	Digər valyuta	31 dekabr 2015-ci il tarixinə cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	6,438,246	35,035,820	198,672	-	41,672,738
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	468,648,723	1,019,874	8,534	469,677,131
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	138,084,597	24,189,385	63,258	-	162,337,240
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	2,040,380	-	-	-	2,040,380
Digər maliyyə aktivləri	975,946	47,791	411,946	-	1,435,683
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	147,539,169	527,921,719	1,693,750	8,534	677,163,172
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
AR MB-a qarşı öhdəliklər	10,000,000	-	-	-	10,000,000
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	67,824,004	100,842,523	107	-	168,666,634
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	10,753,685	419,816,265	742,243	7,455	431,319,648
Digər maliyyə öhdəlikləri	889,530	498,905	355,569	-	1,744,004
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	89,467,219	521,157,693	1,097,919	7,455	611,730,286
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	58,071,950	6,764,026	595,831	1,079	

“AZƏRBAYCAN SƏNAYE BANKI” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Xarici valyuta riski (davamı)

	Azərbaycan manatı	ABŞ dolları 1 ABŞ dolları = 0.7844 manat	Avro 1 Avro = 0.9522 manat	Digər valyuta	31 dekabr 2014-cü il tarixinə cəmi
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	24,567,641	1,997,343	181,008	-	26,745,992
Banklardan alınacaq vəsaitlər	100,176,023	113,501,034	-	-	213,677,057
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	134,361,839	27,300,630	68,881	-	161,731,350
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	740,000	-	-	1,420,380	2,160,380
Digər maliyyə aktivləri	1,408,242	353,372	-	-	1,761,614
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	261,253,745	143,152,379	249,889	1,420,380	406,076,393
QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklar və dövlət qurumları tərəfindən yerləşdirilmiş depozitlər	72,728,787	51,009,657	-	-	123,738,444
Müştərilər tərəfindən yerləşdirilmiş	131,196,744	88,903,442	-	-	220,100,186
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,248,566	208,849	4,276	445	1,462,136
CƏMİ QEYRİ-TÖRƏMƏ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	205,174,097	140,121,948	4,276	445	345,300,766
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	56,079,648	3,030,431	245,613	1,419,935	

Valyuta riskinə qarşı həssaslıq

Aşağıdakı cədvəldə manatın müvafiq xarici valyutalarına qarşı mübadilə məzənnəsinin 2015 və 2014-cü illər üzrə 35% dərəcəsində artması və ya azalması halına qarşı Qrupun həssaslığını göstərən təfərrüatlar açıqlanır. Xarici valyuta riski Qrup daxilində əsas rəhbərlik heyətinə məruzə olunarkən 35%-lik həssaslıq dərəcəsinə istinad edilir və bu dərəcə rəhbərliyin xarici valyuta məzənnələrində kifayət qədər mümkün dəyişikliklərin baş verməsinin qiymətləndirilməsini göstərir (Qeyd 32). Həssaslığın təhlilli yalnız xarici valyutada ifadə edilmiş qalıq monetar vəsaitləri ehtiva edir və xarici valyuta məzənnələrində 35%-lik dəyişiklik nəzərə alınmaqla onların dövrün sonundakı valyuta mövqeyinin bir valyutadan digərinə çevrilməsinə düzəliş edir. Aşağıdakı müsbət rəqəmlər manatın müvafiq valyutaya qarşı 35% dərəcədə güclənməsi müqabilində mənfəət və digər kapital vəsaitlərində baş vermiş artımı göstərir. Manatın müvafiq valyutaya qarşı 35% zəifləyəcəyi təqdirdə mənfəət və digər kapital vəsaitləri müqayisəli təsirə məruz qala, aşağıdakı balans göstəriciləri isə mənfi rəqəmlərlə ifadə oluna bilərdi.

	İl üzrə mənfəət		Kapital	
	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN	31 dekabr 2015-ci il AZN	31 dekabr 2014-cü il AZN
ABŞ Dolları	2,367,409	(1,060,651)	1,893,927	(848,521)
AVRO	208,541	(85,965)	166,833	(68,772)
Digər valyutalar	378	498,248	302	398,598

32. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ (DAVAMI)

Valyuta riskinə qarşı həssaslıq (davamı)

Bu əsasən hesabat dövrünün sonunda Qrupun ABŞ dolları və AVRO ilə ifadə olunmuş debitor və kreditor borcları ilə bağlı qalmaqda olan riskə məruzqalma halına şamil edilir.

Rəhbərlik hesab edir ki, həssaslığın təhlili qaçılmaz xarici valyuta mübadiləsi riskinin səciyyələrini açıqlamır, çünki, ilin sonuna olan itkilər riski ilə ərzindəki itkilər riskini əks etdirmir.

Həssaslıq təhlilinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur. O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq təhlilində Qrupun aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Qrupun maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Qrupun maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Qrupu qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər bazar dəyəri ilə göstərilədiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, aktiv və öhdəliklərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq təhlilinin digər məhdudiyyətlərindən biri Qrupun təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.

Qiymət riski – Qrupun məhsulları

Qrup ümumi və xüsusi bazar dəyişkənliyinə məruz qalan məhsullarının qiymət riski ilə üzləşir.

Qrup qiymət riskini bazar mühitindəki mənfi dəyişikliklərdən irəli gələ biləcək potensial itkiləri dövrü olaraq hesablamaqla və müvafiq zərər-həddi məhdudiyyətlərini, habelə marja və girov tələblərini müəyyənəkləşdirib saxlamaqla idarə edir. İstifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri halında isə, Qrup məbləği belə öhdəliklərin ümumi məbləğinə bərabər olan potensial zərərlə üzləşir. Lakin, zərərin ehtimal edilən məbləği bundan daha az səviyyədə olur.

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski sistemin işləməməsi, insan səhvi, saxtakarlıq və ya xarici hadisələrin təsiri nəticəsində yaranan zərər riskidir. Nəzarət vasitələri işləmədikdə, əməliyyat riskləri nüfuza xələl yetirə, habelə hüquqi müdaxilə və qanuni tənzimləmə yaxud da maliyyə itkiləri ilə nəticələnə bilər. Qrup bütün əməliyyat risklərinin aradan qaldırılmasını güman etməsə də belə, belə riskləri nəzarət çərçivəsi vasitəsilə, eləcə də potensial itkilərin monitorinqi və onlara cavab tədbirlərini həyata keçirməklə idarə etməyə səy göstərir. Nəzarət tədbirlərinə vəzifələrin effektiv şəkildə bölgüsü, daxil olma, səlahiyyətlərin verilməsi və üzləşdirmə prosedurları, habelə işçilərin təhsili və qiymətləndirilməsi prosesləri daxildir.

33. HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hesabat tarixi və hesabatın buraxılmasına icazə verilmiş tarix arasında heç bir dəyişiklik və ya dəyişiklik tələb etməyən əhəmiyyətli hadisə baş verməmişdir.